

Hadforbrydelser 2023

Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser

Abstract

This report presents the Danish National Police's data on hate crimes in 2023 and is the ninth annual report on hate crimes compiled by the Danish National Police. All hate crime reports are available on the website of the Danish police¹.

The purpose of the report is to provide a general overview of the prevalence and characteristics of police-recorded hate crimes in Denmark and make this information accessible to the public. The report is based on registrations of cases in the police districts. Danish police use 'search keys' to tag cases with a possible hate motive.

The following legislation delineate hate crimes in Denmark: Section 266 b of the Criminal Code (hate speech), Act on prohibiting of differential treatment on the grounds of race, etc., and section 81 (vi) of the Criminal Code, which enables an increase in the penalty for criminal offences that are fully or partly motivated by other people's race, religion, disabilities, sexual orientation, gender identity, gender expressions, sex characteristics or the like.

The 2023 hate crime report shows the following results:

- In 2023, the police tagged 744 cases as hate crimes.
- Race-based hate crimes were the most prevalent category in 2023, with 328 cases. This is followed by 299 religion-based cases, 152 cases motivated by a bias related to sexual orientation, gender identity, gender expression and sex characteristics and finally, 7 cases related to disability.
- In 2023, the police tagged 171 anti-Semitic cases as hate crimes. In 2023, there were significantly more cases with an anti-Semitic motive than in 2022. The increase is, among other things, related to the war between Israel and Hamas. However, even before the terrorist attack on October 7, 2023, more anti-Semitic hate crimes had been recorded than during 2022.
- This report contains a special thematic section focusing on the war between Israel and Hamas. Based on case information 113 cases tagged as hate crimes could be linked to the war in the period from 7 October 2023 to 31 December 2023. 94 of 113 cases are directed against Jews and Israelis, and 19 cases are directed against Palestinians and Muslims. The spike in cases related to the war was greatest in the immediate aftermath of the terrorist attack on October 7, 2023.
- There has been a substantial increase in hate crimes regarding gender identity, gender expression and sex characteristics from 19 in 2022 to 57 in 2023.

¹ <https://politi.dk/aktuelt/statistik/hadforbrydelser>

- In 2023, 172 cases regarding hate speech were recorded. This is considerably more than in 2022 and is the highest number recorded in the period from 2017 to 2023. 303 hate-motivated offences and one case related to racial discrimination were recorded in 2023.
- Out of the 744 cases tagged as hate crime 171 charges were brought in 157 cases against a total of 146 persons. Most of the charges have been brought in cases regarding hate speech under section 266 b of the Criminal Code (53 cases). Additionally, charges have been brought in 25 cases concerning threats, in 25 cases of violence and in 20 cases regarding crimes against a public authority.

Denne rapport udgør Rigspolitiets afrapportering vedrørende registrerede hadforbrydelser i 2023 og er den niende årsrapport udarbejdet af Rigspolitiet. Alle Rigspolitiets årsrapporter kan findes på politiets hjemmeside².

Formålet med årsrapporten er at gøre viden om omfanget og karakteren af de registrerede hadforbrydelser i Danmark tilgængelig for offentligheden.

Årsrapporten er baseret på sager, som politikredsene har registreret med en hadforbrydelsessøgenøgle. Hadforbrydelsessøgenøgler er en form for 'data tags', der anvendes, når politiet vurderer, at der er indikationer på en hadforbrydelse.

Hamas' terrorangreb i Israel 7. oktober 2023 og den efterfølgende krig mellem Israel og Hamas har præget det danske samfund og har bl.a. påvirket politiets arbejde. Der blev bl.a. lokalt iværksat en række målrettede indsatser (se mere herom i afsnit 0), og der blev nationalt bl.a. iværksat en forstærket indsats i forhold til registrering af antisemitiske hadforbrydelser og utryghedsskabende hændelser.

Denne registreringsindsats muliggjorde, at der kunne skabes et overblik over omfanget af og udviklingen i antisemitiske hadforbrydelser og andre utryghedsskabende antisemitiske sager. Dette overblik er en afgørende del af en målrettet indsats med henblik på at forebygge, forhindre og efterforske antisemitiske hadforbrydelser samt sikre trygheden for jødiske borgere.

Registreringsindsatsen har betydning for årsrapportens datagrundlag og den præcision, hvormed antallet af hadforbrydelser kan opgøres i 2023. På grund af den særlige registreringsindsats er det for perioden 7. oktober 2023 til 31. december 2023 ikke umiddelbart muligt i politiets registre at skelne mellem antisemitiske hadforbrydelser og sager, der har et antisemitisk indhold, men som ikke umiddelbart omfatter strafbare forhold. Det betyder, at tallene i dette års hadforbrydelsesrapport ikke er direkte sammenlignelige med foregående år.

² <https://politi.dk/aktuelt/statistik/hadforbrydelser>

Årsrapporten viser følgende:

- I 2023 registrerede politiet 744 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle.
- 328 hadforbrydelsessager havde et racistisk motiv, og racistiske hadforbrydelser var således de mest udbredte i 2023.
- Der er næstflest sager med et religiøst orienteret motiv. Der er i 2023 registreret 299 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle med et religiøst orienteret motiv. Dernæst er der 153 hadforbrydelsessager med baggrund i seksuel orientering samt kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika og slutteligt syv sager vedrørende handicap.
- Der er i 2023 registreret 171 antisemitiske sager med en hadforbrydelsessøgenøgle. Der har i 2023 været markant flere sager med et antisemitisk motiv end i 2022. Stigningen er bl.a. relateret til krigen imellem Israel og Hamas, men allerede inden terrorangrebet 7. oktober 2023 var der registreret flere antisemitiske hadforbrydelser i 2023 end i hele 2022.
- Årsrapporten indeholder et særligt temaafsnit med fokus på sager relateret til krigen mellem Israel og Hamas. Der er identificeret 113 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle, der ud fra sagsoplysningerne kan knyttes til krigen mellem Israel og Hamas i perioden fra 7. oktober 2023 til 31. december 2023. Heraf er 94 sager vendt mod jøder og israelere, mens 19 sager er vendt mod palæstinensere og muslimer. Forekomsten af sager var størst i umiddelbar forlængelse af terrorangrebet 7. oktober 2023.
- Med en stigning fra 19 sager i 2022 til 57 sager i 2023 har der været en markant stigning i antal sager registreret med et hadmotiv vedrørende kønsidentitet, -udtryk og -karakteristika.
- Der er i 2023 registreret 172 sager vedrørende hadefulde ytringer (straffelovens § 266 b). Det er det højeste antal registreret i perioden 2017 til 2023. Der er registreret én sag vedrørende racediskrimination (racediskriminationsloven). Der er registreret 303 sager, der vedrører hadmotiveret kriminalitet (straffelovens § 81, nr. 6).
- Ud af de 744 sager med hadforbrydelsessøgenøgle er der på tidspunktet for datatrækket rejst 171 sigtelser i 157 sager mod i alt 146 personer. Der er rejst flest sigtelser i sager vedrørende hadefulde ytringer efter straffelovens § 266 b (53 sager). Der er endvidere rejst sigtelser i 25 trusselssager, 25 voldssager og 20 sager vedrørende forbrydelser mod en offentlig myndighed³.

³ I sager vedr. hadefulde ytringer (straffelovens § 266 b) og i sager vedr. forskelsbehandling (overtrædelser af racediskriminationsloven) kan politiet sigte gerningspersonen for hadforbrydelsen. For så vidt angår øvrige sager skal det bemærkes, at politiet ikke kan sigte for hadelementet i hadmotiveret kriminalitet – dvs. overtrædelsen af straffelovens § 81, nr. 6 (idet der er tale om en straffeskærpelsesbestemmelse) – men alene for det strafbare forhold (fx volden, hærværket eller truslen).

Indholdsfortegnelse

	Sammenfatning	3
1	Indledning	6
2	Metode og datagrundlag	8
2.1	Registreringsordningen på hadforbrydelsesområdet	8
2.2	Datagrundlag	10
3	Hadforbrydelser i 2023	14
3.1	Antal	14
3.2	Fordeling på måneder	15
3.3	Geografisk fordeling	15
3.4	Motiv	16
3.5	Typer af hadforbrydelser	25
3.6	Gerningssteder	28
3.7	Ofre og formodede gerningspersoner	30
3.8	Krigen mellem Israel og Hamas og dens betydning for hadforbrydelser i Danmark	33
4	Tiltag på hadforbrydelsesområdet	38
5	Bilag 1	40
6	Litteratur	41

Politiet har fokus på at identificere og registrere samt forebygge og efterforske hadforbrydelser. Hadforbrydelser kan have en skadelig effekt både på den forurettede og på den gruppe, som den forurettede tilhører eller opfattes at tilhøre. Hadforbrydelser kan også have en skadelig effekt på samfundet som helhed, da denne form for kriminalitet i yderste konsekvens kan true demokratiske værdier som ytringsfrihed og religionsfrihed.

Denne rapport er den niende årsrapport om hadforbrydelser, som Rigspolitiet har udarbejdet.⁴ Formålet med årsrapporten er at gøre politiets viden om omfanget, udviklingen og karakteren af politiets registrerede hadforbrydelser i Danmark tilgængelig for offentligheden med henblik på at bidrage til at understøtte samfundets indsats på hadforbrydelsesområdet.

Der findes forskellige forståelser, afgrænsninger og definitioner af hadforbrydelser afhængig af kontekst og perspektiv⁵. Politiets registreringsordning på hadforbrydelsesområdet baserer sig på den strafferetlige ramme og afgrænsning. De bestemmelser, der finder anvendelse i forhold til betegnelsen 'hadforbrydelser', er straffelovens § 81, nr. 6 (strafskærpende omstændighed), § 266 b (hadefulde ytringer) samt lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race mv. (racediskriminationsloven). Hadforbrydelser har det tilfælles, at de vedrører strafbare forhold, der har baggrund i race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse, tro, handicap⁶, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskarakteristika⁷.

Politiets registreringsordning hviler samtidig på et såkaldt forsigtighedsprincip (se uddybende om registreringsordningens principper i afsnit 1.1). De hadforbrydelser, der dokumenteres i denne rapport, er således de forhold, der er kommet til politiets kendskab, og som *er* eller som *overvejende sandsynligt er* hadforbrydelser.

Der er overordnet tre forskellige typer af hadforbrydelser i strafferetlig forstand.

Hadmotiveret kriminalitet er karakteriseret ved at bestå af to elementer: en strafbar handling samt det forhold, at der ligger et eller flere diskriminerende udvælgelselementer (hadmotiver) til grund for den strafbare handling. Hvis en strafbar handling helt eller delvist er hadmotiveret, kan det være relevant for anklagemyndigheden at påstå anvendelse af straffelovens § 81, nr. 6 (strafskærpende omstændighed) i forbindelse med strafforfølgningen af sagen. Hadmotiveret kriminalitet ses typisk i sager vedrørende vold, trusler og hærværk, men bestemmelsen i straffelovens § 81, nr. 6, er ikke begrænset til bestemte forbrydelsestyper, og der er

⁴ Alle Rigspolitiets årsrapporter vedr. hadforbrydelser kan findes på politiets hjemmeside (<https://politi.dk/aktuelt/statistik/hadforbrydelser>).

⁵ Se fx Chakraborti 2015; Hall 2013; Schweppe 2021; Vergani et al. 2024.

⁶ Handicap som hadmotiv blev omfattet af straffelovens § 81, nr. 6, ved en lovændring, der trådte i kraft den 1. maj 2021. Handicap blev omfattet af straffelovens § 266 b ved en lovændring, der trådte i kraft den 1. januar 2022.

⁷ Ved lovændring, der trådte i kraft den 1. januar 2022, blev kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika omfattet af henholdsvis straffelovens § 81, nr. 6, og § 266 b samt lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v.

mange andre former for strafbare forhold – såsom overtrædelser af ordensbekendtgørelsen – der kan være motiveret af had. Eksempler på hadmotiveret kriminalitet er fx sager, hvor en gerningsperson begår vold mod en person, fordi vedkommende er homoseksuel, eller sager, hvor en gerningsperson udøver hærværk på en begravelsesplads på grund af had til en bestemt gruppe menneskers religion.

Hadefulde ytringer (også kaldet hadtale) vedrører straffelovens § 266 b og dækker over forhold, hvor der offentligt – eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds – fremsættes udtalelser eller lign., ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges. At komme med racistiske tilråb mod spillere eller dommere med anden etnisk baggrund end dansk på et fodboldstadion er eksempler på hadefulde ytringer.

Racediskrimination er sager, som angår overtrædelser af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race mv. (også kaldet racediskriminationsloven). Efter racediskriminationsloven er det bl.a. strafbart inden for erhvervsmæssig eller almenyttig virksomhed at nægte at betjene en person på samme vilkår som andre på grund af den pågældendes race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering. Det kan fx dreje sig om sager, hvor en restauratør nægter personer adgang til en restaurant på grund af personernes etniske oprindelse, eller hvor en vicevært ikke vil udleje et festlokale til en familie på grund af dennes religion.

Der kan læses mere om hadforbrydelsesbestemmelserne og deres anvendelsesområde i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om hadforbrydelser, der findes på anklagemyndighedens hjemmeside (se Rigsadvokaten 2023).

Årsrapporten indeholder et særligt temaafsnit om sager relateret til krigen mellem Israel og Hamas (se afsnit 3.8).

1.1 Registreringsordningen på hadforbrydelsesområdet

I 2015 overgik det overordnede ansvar for hadforbrydelsesområdet fra Politiets Efterretningstjeneste til Rigspolitiet. Rigspolitiet etablerede i den forbindelse en registreringsordning på hadforbrydelsesområdet. Det skete med henblik på at styrke og ensrette registreringen af hadforbrydelser og dermed bidrage til at skabe et overblik over antallet af politianmeldte hadforbrydelser og deres fordeling på forskellige motivtyper, kriminalitetstyper, gerningssteder, politikredse mv.

Årsrapporten er baseret på sager registreret af politiet

Årsrapporten er baseret på hadforbrydelsessager registreret af politikredsene. Rigspolitiet er opmærksom på, at der er sager, der ikke anmeldes til politiet eller

kommer til politiets kendskab på anden vis, og at der er et mørketal på hadforbrydelsesområdet.

Justitsministeriet udgiver en offerundersøgelse, hvori omfanget af borgernes oplevede udsathed for hadmotiveret vold og hærværk samt hadefulde ytringer på internettet belyses (se fx Pedersen & Balvig, 2023).

Som man kender det fra flere andre kriminalitetsområder, viser offerundersøgelsen et højere niveau af hadforbrydelser end politiets registreringer. Det kan der være flere grunde til. En væsentlig årsag er formentlig, at politiets registreringer baserer sig på en strafferetlig afgrænsning, mens offerundersøgelserne baserer sig på de adspurgtes subjektive oplevelse af henholdsvis udsathed for kriminalitet og tilstedeværelse af et hadmotiv⁸.

Offerundersøgelsen og politiets hadforbrydelsesrapport belyser således forskellige facetter af hadforbrydelsesområdet.

Registrering af hadforbrydelser

Politiets registrering på hadforbrydelsesområdet baserer sig som nævnt på en strafferetlig afgrænsning af hadforbrydelsesbegrebet. Det vil sige, at en hadforbrydelse er et strafbart forhold, der har baggrund i offerets race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro, handicap eller seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskarakteristika (Rigsadvokaten, 2023).

Registreringsordningen hviler samtidigt på et såkaldt forsigtighedsprincip, der tilsiger, at en anmeldelse eller sag skal registreres som en hadforbrydelse, dvs. tilknyttes en hadforbrydelsessøgenøgle, hvis det – ud fra sagens konkrete omstændigheder og på det foreliggende grundlag – er 'overvejende sandsynligt', at sagen vedrører en hadforbrydelse.⁹ 'Overvejende sandsynligt' betyder i denne sammenhæng, at der er større sandsynlighed for, at sagen vedrører en hadforbrydelse, end at sagen ikke vedrører en hadforbrydelse.

Søgenøgler er en form for 'data tag', der kan påføres ved sagens oprettelse, fx når der indgives en anmeldelse til politiet om en hadforbrydelse, eller tilknyttes sagen efterfølgende. Det kan fx være relevant, hvis den videre efterforskning af sagen viser, at et strafbart forhold, der i første omgang ikke blev anset for at være hadmotiveret, viser sig at være det. På samme måde kan søgenøglerne også fjernes i forbindelse med politiets arbejde med sagen, hvis dét, politiet i første omgang opfattede som en hadforbrydelse, viser sig ikke at være det.

Når politiet knytter en hadforbrydelsessøgenøgle til en sag, er det således udtryk for, at politiet har vurderet, at der er indikationer på, at der kan være tale om en hadforbrydelse. Det betyder således ikke, at der foreligger tilstrækkeligt bevis til, at en

⁸ Se uddybende om denne problematik i Rigspolitiets årsrapport for 2022, Rigspolitiet 2024, s. 34-38).

⁹ Politiets vurdering af, om der foreligger et hadmotiv, tager udgangspunkt i Rigspolitiets vejledning om registrering af hadforbrydelser (Rigspolitiet 2023a) og Rigsadvokatens retningslinjer (Rigsadvokaten 2023).

gerningsperson kan sigtes eller dømmes for overtrædelse af straffelovens § 266 b eller racediskriminationsloven, eller at der, under en efterfølgende retssag, vil blive nedlagt påstand om straffeskærpelse efter straffelovens § 81, nr. 6.

Det er anklagemyndigheden, der i forbindelse med en eventuel tiltalerejsning har kompetence til at nedlægge påstand om straffeskærpelse, jf. straffelovens § 81 nr. 6, såfremt der i den konkrete sag er omstændigheder, der indikerer, at gerningen helt eller delvist har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, handicap, seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika eller lignende.

Det bemærkes desuden, at det fremgår af Rigspolitiets vejledning til registrering af hadforbrydelser (Rigspolitiet 2023a), at anmelders og/eller forurettedes vurdering af den eventuelle tilstedeværelse af et eller flere hadmotiver indgår i den indledende vurdering af, om en konkret sag skal tilknyttes en hadforbrydelsessøgenøgle. Det vil dog altid bero på en konkret vurdering af, om indikationerne på, at der er begået en hadforbrydelse, er tilstrækkeligt tydelige, og det er en samlet politifaglig vurdering, som er afgørende for, om en sag tilknyttes en hadforbrydelsessøgenøgle.

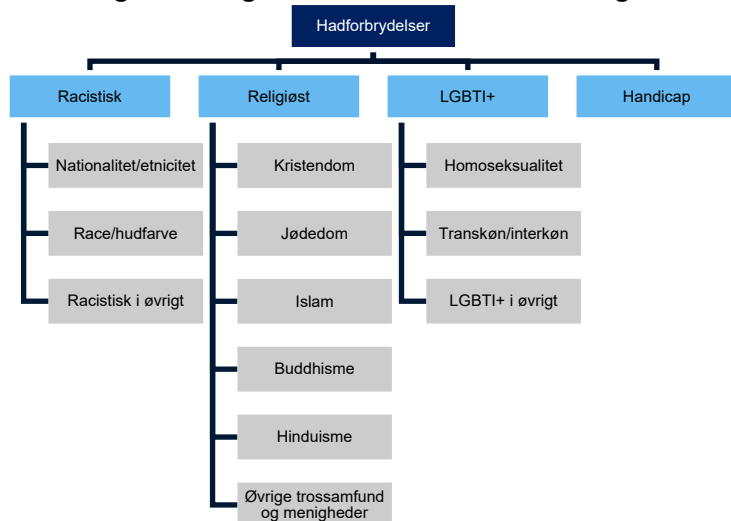
Kategorisering af motiver

Som det fremgår af figur 1, sondres der i registreringsordningen mellem fire overordnede motivkategorier: racistisk, religiøst orienteret, seksualitets- og kønsorienterede¹⁰ og endeligt et motiv orienteret mod handicap¹¹. Herudover arbejdes der med en række underkategorier, som specificerer hadmotivet.

¹⁰ Motivkategorien "seksualitets- og kønsorienterede" hed indtil 2023 "LGBTI+". Motivkategorien "seksualitets- og kønsorienterede" er samlebetegnelse for sager vedr. seksualitet (bl.a. sager motiveret af had til homoseksuelle) og sager vedr. kønsudtryk, kønsidentitet og kønskarakteristika (bl.a. sager motiveret af had til transkønnede). Betegnelsen "LGBTI+" anvendes fortsat i forhold til søgenøgler.

¹¹ Søgenøglen "Handicap" blev indført den 1. maj 2021 i forbindelse med lovændringen på området.

Figur 1. Oversigt over søgenøgler fordelt på motivkategorier 2023

Kilde: Rigspolitiet 2023a

1.2 Datagrundlag

Metode for årsrapporten

Datagrundlaget for årsrapporten 2023 er de sager, som er registreret med en hadforbrydelsessøgenøgle på tidspunktet for datatrækket. Politikredsens registrering af sager tager afsæt i registreringsvejledningen på området (Rigspolitiet 2023a). Rigspolitiet understøtter politikredsens datakvalitetssikring på forskellige måder bl.a. med et særligt it-redskab til brug for identificering og vurdering af mulige hadforbrydelsessager.

Sager med flere hadmotiver

Hadforbrydelsessager kan have flere hadmotiver og kan fx være både religiøst orienterede og racistiske. I perioden 2015 til 2021 var det alene hadforbrydelsernes dominerende hadmotiv, der blev opgjort i årsrapporten. Med henblik på at give et mere fuldstændigt billede af hadforbrydelsessagerne har rapporten siden 2022 medtaget alle hadmotiver, som er tilknyttet den enkelte sag.

Denne ændring i opgørelsespraksis har betydning for, hvordan man skal læse opgørelserne over sager fordelt på de forskellige motivkategorier (specifikt tabel 1). Antallet af hadmotiver er fra og med 2022 således ikke længere lig med summen af det samlede antal hadforbrydelsessager.

Data 2023

Årsrapporten 2023 baserer sig på sagsoplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) og omfatter sager anmeldt i perioden 1. januar til 31. december 2023, der er registrerede som en hadforbrydelse med en såkaldt hadforbrydelsessøgenøgle. Datamaterialet omfatter både sager, som borgere har anmeldt til politiet, og sager, som politiet har indledt undersøgelse af på eget initiativ. Data består af både straffesager (herunder straffelovsovertrædelser) og hændelser, undersøgelser og administrative sager.

Datatrækket er foretaget medio februar 2024. Der er trukket oplysninger om sagstype, kriminalitetstype, lokation, gerningsstedstype, anmeldelsestidspunkt og geografi (politikreds).

Rigspolitiet har gennemgået datatrækket med henblik på at identificere mønstre i sagerne – fx i forhold til modus, tematik og gerningssted¹².

Data vedrørende formodede gerningspersoner og ofre stammer ligeledes fra POLSAS og er trukket marts 2024. Der er trukket oplysninger om personernes juridiske køn, alder og statsborgerskab.

Data vedrørende formodede gerningspersoner er fundet ved, at Rigspolitiet har fremsøgt alle de personer, der er registrerede som sigtede i sager med en hadforbrydelsessøgenøgle. Det skal særskilt bemærkes, at politiet ikke kan sigte for *hadelementet* i hadmotiveret kriminalitet – straffelovens § 81, nr. 6 (idet der er tale om en strafskærpelsesbestemmelse) – men alene for *det strafbare forhold* (fx volden, hærværket eller truslen)¹³. Opgørelsen over formodede gerningspersoner til hadmotiveret kriminalitet består således af de personer, som er sigtede i straffesager, der er registreret som hadmotiveret kriminalitet. Det samme gør sig ikke gældende i forhold til sager vedr. hadefulde ytringer (§ 266 b) eller diskrimination (overtrædelser af racediskriminationsloven). I de sager kan politiet sigte for selve hadelementet¹⁴.

Data vedrørende ofre for hadforbrydelser er fundet ved at fremsøge de personer, der er registrerede som forurettede i de registrerede hadforbrydelsessager.

Det bemærkes, at opgørelserne fra POLSAS er behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal desuden bemærkes, at POLSAS består af dynamiske data.

¹² I en række sager er der ikke registreret oplysninger om gerningsstedstypen. I de tilfælde, hvor gerningsstedstypen har kunnet udledes af sagens lokalitetsoplysninger, er dette gjort af Rigspolitiet.

¹³ Som beskrevet i afsnit 2.1 er det i forhold til hadmotiveret kriminalitet anklagemyndigheden, der i forbindelse med en eventuel tiltalerejsning har kompetence til at nedlægge påstand om strafskærpelse jf. straffelovens § 81, nr. 6.

¹⁴ Se mere om straffesagens gang i "Råd og vejledning til dig, der arbejder med ofre for hadforbrydelser" (<https://politi.dk/-/media/mediefiler/landsdaekkende-dokumenter/anmeld-kriminalitet/hadforbrydelser-digital-folder.pdf>).

Det betyder, at der vil kunne ske ændringer i data afhængigt af tidspunktet for datatrækket af oplysningerne, idet der kan forekomme efterregistreringer.

Årsrapporten baserer sig som nævnt på sager tilknyttet en såkaldt hadforbrydelsessøgenøgle. Det kan generelt bemærkes, at anvendelsen af søgenøgler som grundlag for statistiske opgørelser er forbundet med usikkerhed, idet der ikke er systemtekniske krav til anvendelsen af søgenøgler. Anvendelse af søgenøglerne på hadforbrydelsesområdet er dog understøttet af en registreringsordning, der stiller særlige krav til politikredsenes registrering og anvendelse af søgenøgler på hadforbrydelsesområdet.

Derudover skal det bemærkes, at der inden for nogle hadmotiver og typer af sager generelt er få registrerede sager. Det betyder, at selv små variationer i forekomsten af sager kan give store procentvise udsving. Derfor opgøres udviklingen som hovedregel i antallet af sager (se afsnit 3).

Særlig registreringsindsats på det antisemitiske område

Efter Hamas' terrorangreb i Israel 7. oktober 2023 så man i Danmark en stigning i antisemitiske sager.

For at skabe tryk og sikkerhed for borgere med jødisk baggrund blev der derfor iværksat en målrettet indsats med henblik på at forebygge og efterforske antisemitiske forbrydelser, herunder iværksat en skærpet kontrol af registrering af sager og hændelser med et antisemitisk indhold.

Politikredsen blev i den forbindelse pålagt at tilknytte søgenøglen "Jødedom" til samtlige hændelser, undersøgelser og administrative sager samt straffesager, hvor der vurderes at være et antisemitisk indhold. Dette gælder også for hændelser og undersøgelser, der ikke umiddelbart omfatter strafbare forhold, men fx alene har et utryghedsskabende indhold. Det gælder også for sager, hvor det ikke er overvejende sandsynligt, at der er et antisemitisk motiv.

Registreringsindsatsen er iværksat med henblik på at skabe et overblik over omfang og udviklingen i antisemitiske hændelser.

På grund af den særlige registreringsindsats er det for perioden 7. oktober 2023 til 31. december 2023 ikke umiddelbart muligt at skelne mellem antisemitiske hadforbrydelser og sager og hændelser, der har et antisemitisk indhold, men som ikke umiddelbart omfatter strafbare forhold.

Denne registreringsindsats har betydning for årsrapportens datagrundlag og opgørelsen af hadforbrydelser i 2023. Således kan antallet af hadforbrydelser i 2023 ikke direkte sammenlignes med antallet af foregående års hadforbrydelser.

Det skal understreges, at registreringsindsatsen på det antisemitiske område ikke har indflydelse på registreringen og opgørelsen af antallet af hadforbrydelser med andre

religiøst orienterede motiver, racistisk motiv, seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser eller motiv rettet mod handicap.

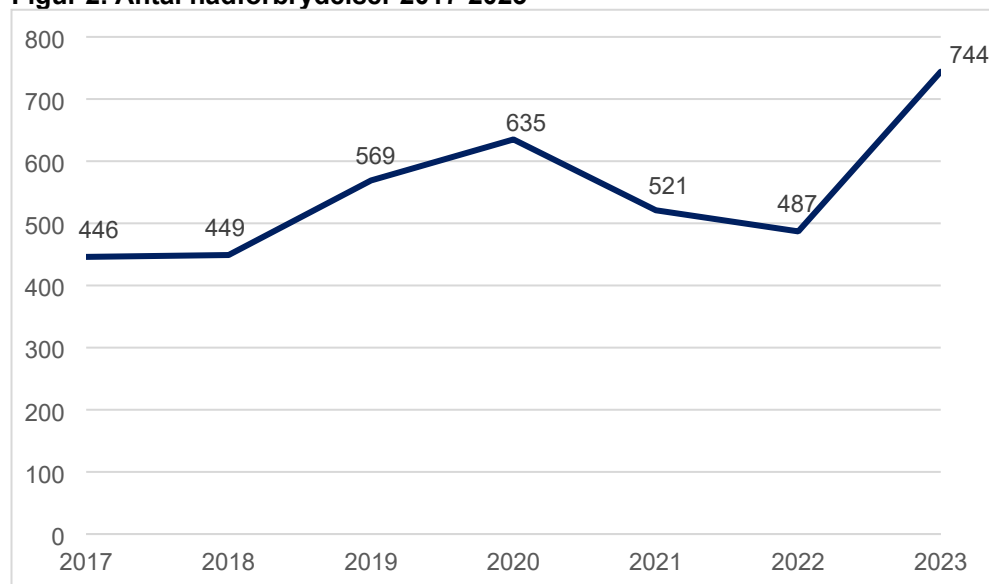
Registreringsindsatsen har heller ikke betydning for registrering og opgørelsen af omfanget af sager vedrørende hadefulde ytringer eller sager vedrørende racediskrimination.

I dette afsnit belyses karakteren, omfanget og udviklingen i sager, som politiet har registreret med en hadforbrydelsessøgenøgle i 2023.

I afsnittet præsenteres en række eksempler på sager om hadforbrydelser i 2023 for at vise variationen i de registrerede sager med en hadforbrydelsessøgenøgle. Eksemplerne i tekstboksene vedrører anmeldte sager, men ikke nødvendigvis sager hvor der efterfølgende er rejst sigtelse, tiltale eller sket domfældelse.

1.3 Antal

I 2023 registrerede politiet 744 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle.

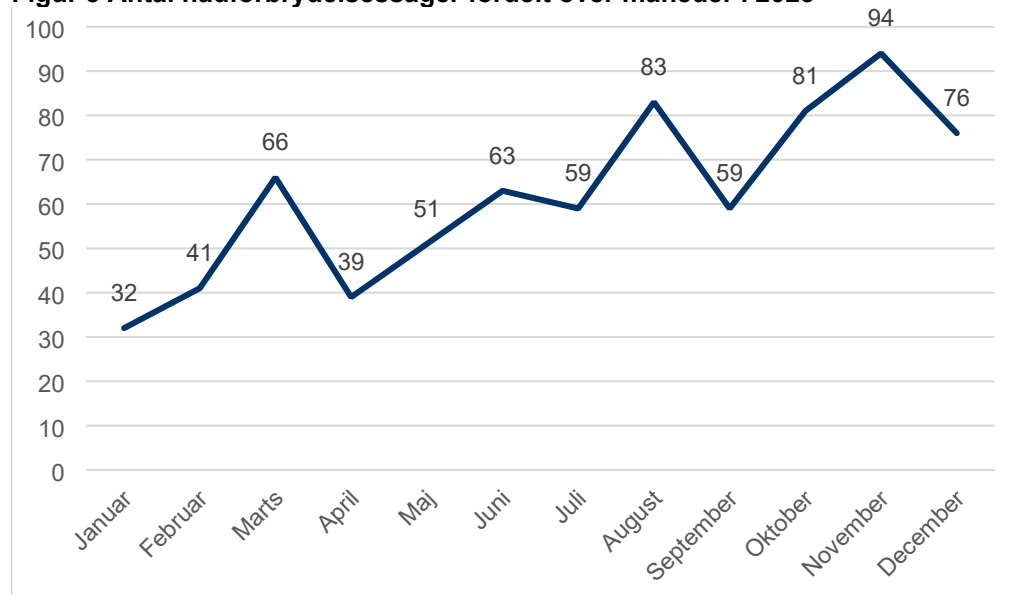
Figur 2. Antal hadforbrydelser 2017-2023*

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet. *Hadforbrydelser (2017-2022) og sager med en hadforbrydelsessøgenøgle (2023).

Stigningen i antallet af sager med en hadforbrydelsessøgenøgle kan skyldes den styrkede politimæssige indsats i forhold til antisemitiske hændelser, som bl.a. betyder, at der skal påføres søgenøgler på samtlige hændelser, undersøgelser og sager, hvor der vurderes at være et antisemitisk indhold. Dette gælder også for undersøgelser og hændelser, der ikke umiddelbart omfatter strafbare forhold.

1.4 Fordeling på måneder

Figur 3 viser, hvordan de 744 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle fordeler sig over årets 12 måneder.

Figur 3 Antal hadforbrydelsessager fordelt over måneder i 2023*

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet. *Hadforbrydelsessager (januar – september) og sager med en hadforbrydelsessøgenøgle (oktober – december).

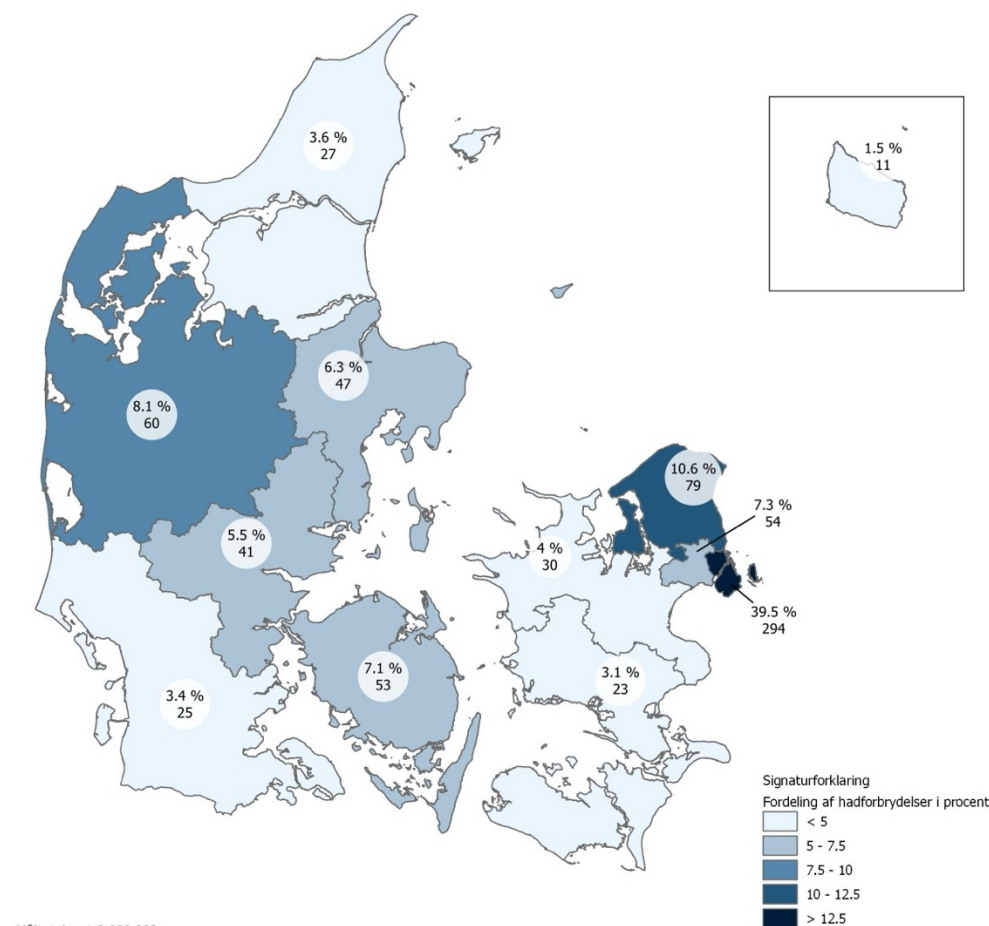
Figur 3 viser en stigende tendens hen over året. De relativt flere sager i 4. kvartal skyldes bl.a. at der var en række sager relateret til Hamas' angreb på Israel den 7. oktober 2023.

1.5 Geografisk fordeling

Figur 4 viser, hvordan de registrerede sager med en hadforbrydelsessøgenøgle fordeler sig på landets politikredse i 2023.

Københavns politikreds har registreret 294 sager svarende til cirka to femtedele af alle registrerede sager i 2023. Nordsjællands politikreds har næstflest sager (79), og herefter følger Midt- og Vestjyllands politikreds (60 sager). Stigningen i antal sager i Nordsjællands politikreds skyldes blandt andet en enkelt persons aktiviteter.

Figur 4. Antal sager med en hadforbrydelsessøgenøgle fordelt på politikredse i 2023

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Syv politikredse har oplevet en stigning i antallet af sager, mens fire politikredse har oplevet et mindre fald fra 2022 til 2023. Med en stigning på 135 % har Københavns Vestegns politikreds oplevet den største procentmæssige stigning (fra 23 sager i 2022 til 54 sager i 2023). Det skyldes blandt andet, at der er blevet sendt en række e-mails med antisemitisk indhold til privatpersoner, journalister og nyhedsmedier.

1.6 Motiv

En hadforbrydelse kan have et eller flere hadmotiver. Som det fremgår af tabel 1 nedenfor, er der 13 specifikke hadmotiver i politiets registreringsordning. Disse hadmotiver kan grupperes i fire motivkategorier: sager med racistisk motiv, sager med religiøst orienteret motiv, sager med baggrund i seksuel orientering, kønsidentitet,

kønsudtryk og kønskarakteristika, samt sager med handicap-orienteret motiv (se tabel 1).¹⁵

Tabel 1. Antal hadforbrydelsessager fordelt på motivkategorier 2017-2023*

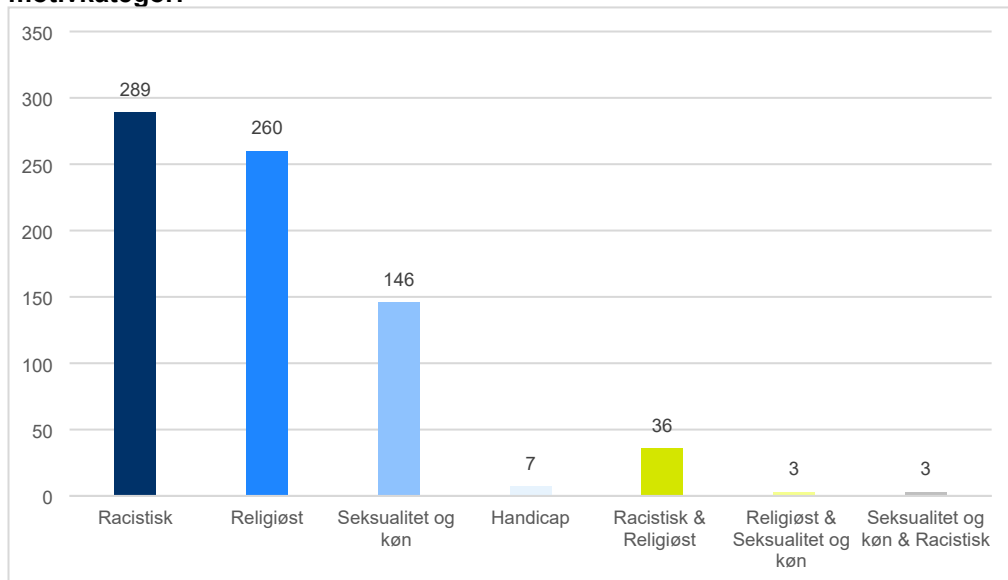
Motiv-kategori	Hadmotiv	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sager, i alt		446	449	569	635	521	487	744
Racistisk	I alt	223	260	312	360	254	300	328
	Nationalitet/etnicitet	56	52	92	115	79	128	129
	Race/hudfarve	103	155	144	142	112	143	160
	Øvrige racistisk motiveret	64	53	76	103	63	73	75
Religiøst	I alt	142	112	180	194	164	101	299
	Islam	67	63	109	87	63	50	107
	Jødedom	38	26	51	79	93	37	171
	Kristendom	30	14	8	25	5	11	16
	Øvrige trossamfund/menigheder	7	9	12	2	3	5	13
	Hinduisme	0	0	0	1	0	0	0
	Buddhisme	0	0	0	0	0	0	0
Seksualitet og køn	I alt	81	74	76	79	102	104	152
	Homoseksualitet	68	62	64	63	84	85	85
	Kønsidentitet, -udtryk og karakteristika	13	10	7	15	15	19	57
	Seksualitets- og kønsorienteret i øvrigt	0	2	5	1	3	15	57
Handicap	Handicap, i alt	-	-	-	-	1	5	7
Ikke muligt at specificere		0	3	1	2	0	0	0

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet. *Hadforbrydelsessager (2017-2022) og sager med en hadforbrydelsessøgenøgle (2023).

De 744 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle er i figur 5 nedenfor opgjort i forhold til deres overordnede motivkategorier, herunder i forhold til om sagen er registreret med flere hadmotiver på tværs af de fire motivkategorier.

¹⁵ Antallet af hadforbrydelsessager er ikke nødvendigvis det samme som antallet af hadmotiver. For eksempel er det samlede antal hadforbrydelsessager vedrørende *nationalitet/etnicitet*, *race/hudfarve* og *racistisk i øvrigt* større end det samlede antal racistiske sager. Det skyldes bl.a., at der er et antal racistiske sager, som er registreret med et motiv vedrørende nationalitet/etnicitet og et motiv vedrørende race/hudfarve. Det er tilsvarende heller ikke muligt at tage summen af sager på de fire overordnede motivkategorier (racistisk, religiøst, seksualitets- og kønsorienteret samt handicap) og få det samlede antal hadforbrydelsessager. Det skyldes, at der er sager, der har flere hadmotiver, fx sager som både har et racistisk motiv og et motiv orienteret mod religion.

Figur 5. Antal sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i 2023 fordelt på motivkategori

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

I figur 5 ses det at:

- 289 hadforbrydelsessager har et rent racistisk motiv, 36 hadforbrydelsessager har både et racistisk motiv og et motiv vedrørende religion, og tre hadforbrydelsessager har et racistisk motiv samt et seksualitets- og kønsorienteret motiv. Samlet set er der derfor 328 hadforbrydelser med racistisk motiv i 2023
- 260 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle har et motiv, der udelukkende vedrører religion, 36 sager har motiver, der vedrører religion og racisme, tre hadforbrydelsessager har motiver, der vedrører religion samt et seksualitets- og kønsorienteret motiv. Samlet set er der derfor 299 sager, der vedrører religion i 2023.
- 146 hadforbrydelsessager har udelukkende et seksualitets- og kønsorienteret motiv, tre hadforbrydelsessager har et seksualitets- og kønsorienteret motiv samt et religiøst orienteret motiv, og tre hadforbrydelsessager har et seksualitets- og kønsorienteret motiv samt et racistisk motiv. Samlet set er der derfor 152 hadforbrydelsessager med et seksualitets- og kønsorienteret motiv i 2023.
- Syv hadforbrydelsessager har et hadmotiv med baggrund i handicap.

Racistiske hadforbrydelser

I alt 328 af de registrerede hadforbrydelsessager i 2023 har et racistisk motiv, hvilket svarer til knap halvdelen af alle sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i 2023. Der er sket en mindre stigning på 28 sager (9%) fra 2022 i hadforbrydelsessager med racistisk motiv. Stigningen i sager med et racistisk motiv kan til dels være en konsekvens af, at registreringsordningen siden 2022 har omfattet sager med flere hadmotiver. Der er i 2023 fx 36 sager, hvor der både er et racistisk motiv og et religiøst orienteret motiv.

Som det fremgår af tabel 1, er det mest udbredte hadmotiv race/hudfarve. Der er 160 sager i 2023 med dette hadmotiv. Det svarer til 22 % af alle sager med en hadforbrydelsessøgenøgle.

Race/hudfarve har været det mest udbredte motiv i perioden 2017-2023. I sager vedr. race/hudfarve går hadet ofte på forurettedes fysiske kendetegn. Mange af sagerne vedrører typisk nedsættende racistiske betegnelser.

Det næstmest udbredte motiv er nationalitet/etnicitet, som findes i 129 sager i 2023. Det svarer til, at der i 17 % af alle sager med en hadforbrydelsessøgenøgle var et hadmotiv vedrørende nationalitet/etnicitet. Sager vedrørende nationalitet/etnicitet har ofte baggrund i forurettedes tilhørsforhold eller formodede tilhørsforhold til et andet land eller befolkning. I flere sager henvises der til, at forurettede ikke hører hjemme i Danmark men hører hjemme i et andet land eller verdensdel, eller der refereres til, at forurettedes kulturelle praksisser er beskidte og/eller uciviliserede.

Øvrigt racistisk motiv er til stede i 75 sager, svarende til 10 % af alle sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i 2023. Denne kategori anvendes, hvor det ikke er muligt at afdække det præcise racistiske motiv.

Hadmotiveret kriminalitet udgør med 40 % den største sagstype inden for hadforbrydelsessager med racistisk motiv, hvor flest angår andre strafbare forhold, dernæst vold, trusler, hærværk og berigelse. 28 % af de racistiske hadforbrydelsessager drejer sig om hadefulde ytringer.

Religiøst orienterede hadforbrydelser

Der er i 2023 registreret 299 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle med et religiøst orienteret motiv.

Der er sket en markant stigning i antallet af religiøst orienterede sager fra 101 sager i 2022 til 299 sager i 2023. Stigningen ses uagtet den ændrede registreringspraksis efter 7. oktober 2023. Denne stigning følger efter et generelt fald i antallet af hadforbrydelser med et religiøst orienteret motiv i perioden 2020-2022. Stigningen mellem 2022 og 2023 er primært et resultat af flere antisemitiske hadforbrydelser samt flere islamofobiske hadforbrydelser.

Eksempler på racistiske hadforbrydelser

Vold

I bussen havde en gruppe lagt isterninger i nakken på forurettede og flere gange råbt "fucking kineser"

Trusler

På parkeringspladsen ved sit arbejde havde forurettede fundet et bræt med fem søm pegende opad oven på forurettedes bil, hvor der stod skrevet "din neger du får den her i hovedet hvis du kommer tilbage". En måned tidligere havde en person lagt en seddel, hvor der stod "er du neger".

Hadefulde ytringer

I toget havde forurettede fået en bøde af kontrolløren på trods af, at vedkommende havde en billet. Herefter begyndte kontrolløren at overfuse forurettede og kalde vedkommende for

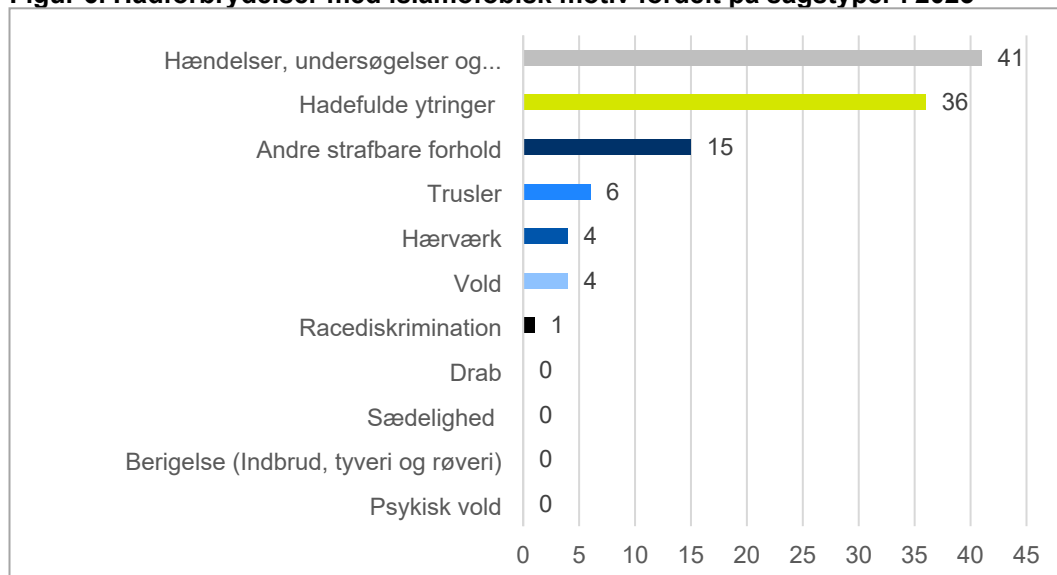
Hadforbrydelser med islamofobisk motiv

Antallet af hadforbrydelsessager med islamofobisk motiv er steget fra 50 sager i 2022 til 107 i 2023.

Den største andel af de religiøst orienterede hadforbrydelsessager i perioden 2017-2023 retter sig mod muslimer som religiøs gruppe. Muslimer udgør den største religiøse minoritetsgruppe i Danmark, og det seneste estimat fra 2020 anslår, at der er mellem 250.000 – 300.000 muslimer i Danmark, svarende til 4,2 - 5,1 % af befolkningen (Hansen & Vagtholm, 2021). Det er derfor til en vis grad forventeligt, at politiet modtager flere anmeldelser fra personer med muslimsk baggrund end fra personer fra mindre udbredte trosretninger.

Eksempler på islamofobiske hadforbrydelser kan være alt fra hærværk på moskeer, ytringer om muslimske kvinders hovedbeklædning til trusler på livet og voldshandlinger.

Figur 6. Hadforbrydelser med islamofobisk motiv fordelt på sagstyper i 2023

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Hadefulde ytringer udgør omtrent en tredjedel af det samlede antal sager med islamofobisk motiv (36 ud af 107 sager). Hadefulde ytringer indeholder typisk islamofobiske fordomme, narrativer og konspirationsteorier, eksempelvis nedværdigende sammenligninger med dyr eller sygdomme som kræft, beskyldninger om grov kriminalitet som pædofili, voldtægt og drab samt referencer til terrorisme eller terrorister. Størstedelen af sagerne vedr. hadefulde ytringer (25 ud af 36) har fundet sted via digitale medier.

Eksempler på islamofobiske hadforbrydelser

Vold

Forurettede stod ved et busstoppested, da en ukendt gerningsperson umotiveret stiller sig op foran ham og siger: "Dit muslimske svin". Herefter tog gerningspersonen fat i forurettede og forsøgte at skubbe ham ind i en skraldespand og en bænk. Gerningspersonen gik efterfølgende tilbage til glasskuret, hvor han havde truk en kniv frem, som han pegede truende mod forurettede. Politipatrulje traf gerningsmanden med kniv, og han blev anholdt.

Hadefulde ytringer

Person skriver på socialt medie: "Fang de muslimske kvinder, fjern deres livmoder, så kommer der ikke flere bomber ud der".

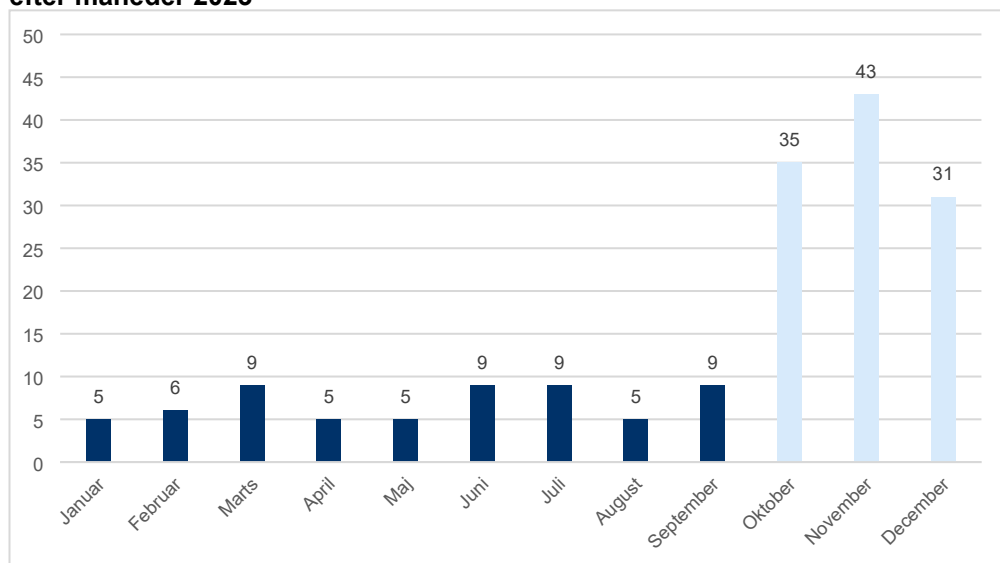
Trusler

Sigtede råbte fornærmende ting til forurettede for derefter at gå helt tæt på forurettede og beskrive, hvordan vedkommende ville halalslagte forurettede og illustrerede med hænderne, at halsen blev skåret over.

Antisemitiske sager med en hadforbrydelsessøgenøgle

I 2023 er der 171 sager, der er påført søgenøglen "Jødedom". Det høje antal sager afspejler bl.a., at kriterierne for anvendelsen af søgenøglen "Jødedom" blev ændret i forbindelse med iværksættelsen af den styrkede politimæssige indsats i forhold til antisemitiske hændelser. Men allerede inden 7. oktober 2023 var der registreret flere antisemitiske hadforbrydelser end i 2022.

Figur 7. Antal antisemitiske sager med en hadforbrydelsessøgenøgle fordelt efter måneder 2023*

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet. *Antisemitiske hadforbrydelser (januar – september) og sager med en hadforbrydelsessøgenøgle (oktober – december).

Nedenfor gennemgås sager tilknyttet søgenøglen "Jødedom" i hele 2023.

Hadforbrydelser mod jøder som religiøs gruppe udgør den næststørste andel af de religiøst orienterede hadforbrydelsessager i perioden 2017-2023.

Antallet af antisemitiske sager med en hadforbrydelsessøgenøgle skal ses i sammenhæng med, at jøder udgør en af de mindre religiøse minoritetsgrupper i Danmark. Der bor omkring 7.000 jøder i Danmark.¹⁶

Eksempler på antisemitiske hadforbrydelser

Hærværk

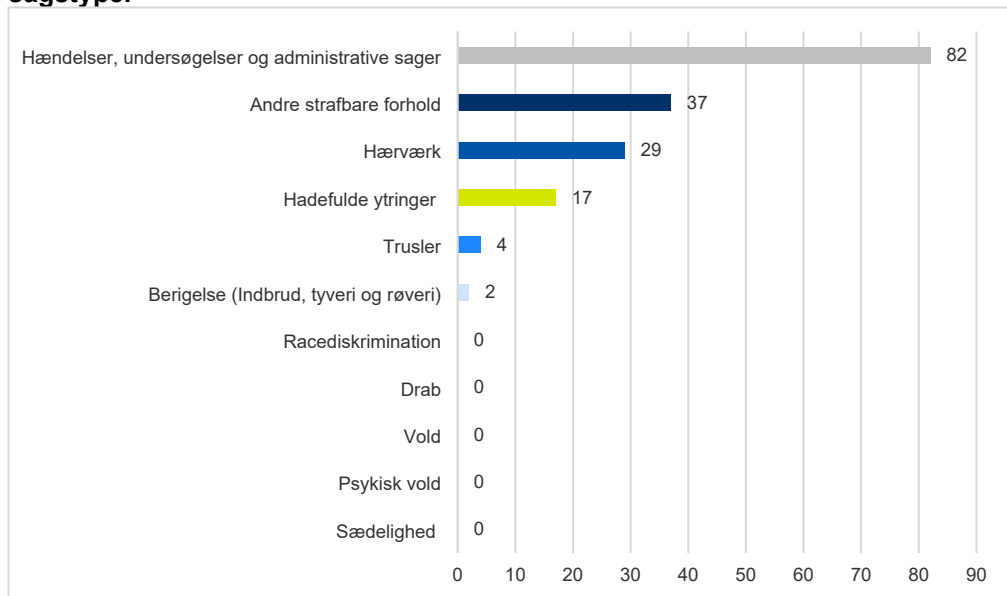
Forurettede oplyser, at der med en ukendt genstand var blevet ridset et hagekors i forurettedes postkasse.

Hærværk på jødisk mindesten.

Ødelæggelse af anmelders Mezuzah, som er en lille æske, der anbringes på dørkarme i jødiske hjem.

¹⁶ <https://joediskinfo.dk/vidensbank/danske-joeder>

Figur 8. Antisemitiske sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i 2023 fordelt på sagstyper

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Omtrent halvdelen af de antisemitiske sager med en hadforbrydelsessøgenøgle er hændelser, undersøgelser eller administrative sager. Sagerne omfatter bl.a. utryghedsskabende hændelser, hvor der ikke er et strafbart forhold.

Før Hamas' terrorangreb 7. oktober 2023 blev der registreret 62 hadforbrydelsessager med antisemitisk indhold. De fordeler sig næsten ligeligt mellem 34 straffesager og 28 hændelser, undersøgelser eller administrative sager.

De 34 straffesager fordeler sig mellem 16 hærværkssager, der typisk involverer hagekors, otte sager der vedrører hadefulde ytringer og 10 sager, der vedrører andre strafbare forhold herunder æreskrænkelser. De hadefulde ytringer og æreskrænkelserne er ofte fremført i mails eller på internettet.

Efter 7. oktober 2023 er 109 sager blevet tilknyttet søgenøglen "Jødedom". De fordeler sig også næsten ligeligt mellem 55 straffesager og 54 sager, der er registreret som hændelser, undersøgelser eller administrative sager.

21 af straffesagerne handler om såkaldt offentlig tilskyndelse til forbrydelse, oftest i form af opslag på sociale medier, hvor Hamas' terrorangreb på Israel hyldes, og 13 af straffesagerne er hærværkssager, fem af disse vedrører tegninger af hagekors.

Ved gennemgang af straffesagernes resuméfelter har Rigspolitiet vurderet, at 44 af de 55 af straffesager, der er registreret efter den 7. oktober 2023, relaterer sig til krigen mellem Israel og Hamas.

De 54 sager, der er registreret som hændelser, undersøgelser eller administrative sager, vedrører bl.a. opsætning af klistermærker, mails samt opslag og hadefulde ytringer på sociale medier. Seks sager har relation til krigen mellem Israel og Hamas.

Københavns Politi og Københavns Vestegns Politi tegner sig for knap to tredjedele af sagerne registreret med søgenøglen "Jødedom" med henholdsvis 73 sager og 26 sager. Det skal ses i relation til, at langt størstedelen af danske jøder og jødiske institutioner er lokaliseret i Københavnsområdet.

Andre opgørelser af antisemitiske sager i Danmark

Det Jødiske Samfund i Danmark, Afdeling for Kortlægning og Videndeling af Antisemitiske Hændelser (AKVAH), udgiver årligt en rapport vedrørende forekomsten af antisemitiske hændelser. Rapporten bliver udarbejdet på baggrund af de observationer og indberetninger, som AKVAH modtager.

AKVAH udgav den 7. marts 2024 *Rapport om antisemitiske hændelser i Danmark 2023*, hvori der indgår en opgørelse over antallet af indberetninger om antisemitisme, som AKVAH har modtaget vedrørende 2023.

I 2023 registrerede AKVAH 121 antisemitiske hændelser, hvilket er en stigning på 112 hændelser fra 9 antisemitiske hændelser i 2022.

AKVAH's kortlægning tager udgangspunkt i International Holocaust Remembrance Alliance's (IRHA) definition af antisemitisme¹⁷. Antallet af sager er derfor ikke direkte sammenlignelige med politiets, men der ses en stigning i såvel AKVAH's kortlægning som i politiets registreringer.

Øvrige religiøst orienterede hadforbrydelser

I 2023 er der 16 hadforbrydelsessager rettet mod kristne. Antallet af hadforbrydelsessager vedrørende kristendom har varieret betydeligt – færrest hadforbrydelsessager var der i 2021, da der var fem sager, og flest hadforbrydelsessager var der i 2017, da der var 30 sager. Sager vedrørende kristendom drejer sig bl.a. om hændelser med truende adfærd over for medlemmer af Jehovas Vidner.

Øvrige trossamfund og menigheder tegner sig for 13 hadforbrydelsessager i 2023.

Seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser

Motivkategorien seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser udgør den tredjestørste motivkategori i 2023 med 152 hadforbrydelsessager. Der er sket en stigning fra 104 hadforbrydelsessager i 2022 til 152 hadforbrydelsessager i 2023. De seneste år er seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser begyndt at udgøre en større del af hadforbrydelsessagerne. Hvor seksualitets- og kønsorienterede

Eksempler på hadforbrydelser vedrørende kristendom

Hærværk

Hærværk på kirke i form af at der med rød tusch var lavet et djævlesymbol og skrevet "Satan" og "Asmodeus".

Vold

Person fra Jehovas Vidner stod og oplyste om vedkommendes tro, hvorefter en gerningsperson overfaldt vedkommende.

¹⁷ <https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-antisemitism>

hadforbrydelser i 2020 udgjorde 12 % af alle sager, udgør de 20 % af alle sager med en hadforbrydelsessøge-nøgle i 2023.

I 2023 er der 85 sager med et homofobisk hadmotiv. Antallet af sager med et homofobisk motiv har været stigende siden 2017 og udgør den største kategori af seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser i perioden 2017-2023.

Med en stigning fra 19 sager i 2022 til 57 sager med et hadmotiv vedrørende kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika i 2023 er der sket en tredobling af antallet i denne type sager. Disse sager udgør 8 % af alle sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i 2023. Der er også 57 sager med et motiv vedrørende seksualitet- og kønsorienteret i øvrigt, som ligeledes udgør 8 % af det samlede antal sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i 2023.

Eksempler på sager i denne kategori inkluderer hadefulde ytringer og udtryk, sidestilling af personer med pædofile samt tilfælde af voldelige overfald i nattelivet.

Et kendetegn ved seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelsessager er bl.a., at de ofte involverer flere gerningspersoner, end det er tilfældet i de racistiske og religiøst orienterede hadforbrydelsessager. I 2023 er der i alt 94 sager, hvor der optræder mere end én gerningsperson, og heraf angår lige under halvdelen seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser, mens 33 % har et racistisk motiv, og 18 % vedrører religion. Særligt voldsepisoder i kategorien seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser optræder i data som et gruppefænomen.

Marts måned 2023 er med 34 sager den måned med flest seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelsessager efterfulgt af august 2023 med 28 sager. Det høje antal sager i marts 2023 kan hænge sammen med et dragshow-arrangement, der fandt sted på Frederiksberg Bibliotek denne måned. Det høje antal sager i august kan hænge sammen med afholdelsen af "Pride", der afvikles i august. Politiet har i 2023 registreret otte sager relateret til "Pride".

Sammenlignes politikredse på tværs fremgår det, at 52 % (79 sager) af alle seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser i 2023 fandt sted i Københavns politikreds, mens 7 % fandt sted i Sydøstjyllands politikreds og 7 % i Fyns politikreds.

Der har i 2023 været iværksat initiativer af en interesseorganisation, der har fokus på at stoppe forbrydelser og had målrettet *queer personer* i Danmark med henblik på at øge antallet af anmeldelser til politiet. Det kan have bidraget til stigningen i antallet af sager, som politiet har registreret.

Eksempler på seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser

Berigelse og vold

Forurettede blev fastholdt af to gerningspersoner, de tildelte forurettede to knyt-næveslag i ansigtet og stjal derefter forurettedes mobil og taske, imens de udtalte: "fucking bøsserøv", "er du en dreng eller pige" og gestikulerede opkastforømmelser.

Hadefulde ytringer

I forbindelse med et dragshow på Frederiksberg Bibliotek blev der på Facebook delt flere opslag, der sidestillede transkønnede med pædofile, og som udtrykte andet hadfuldt indhold.

Hadforbrydelser rettet mod personer med handicap

Der er i 2023 registreret syv sager med et motiv rettet mod handicap. I 2022 blev der registreret fem sager. Motivkategorien er ny, og der er kun registreret relativt få sager inden for denne motivkategori i 2021-2023.

Hadforbrydelser med flere motiver

En hadforbrydelse kan som nævnt indeholde et eller flere hadmotiver (se fx figur 5).

Den hyppigst forekommende kombination af hadmotiver er sager, der både har et racistisk motiv og et motiv, der vedrører religion (36 sager). Herudover er der tre sager med både et racistisk motiv samt et seksualitets- og kønsorienteret motiv og tre sager med et religiøst orienteret motiv samt et seksualitets- og kønsorienteret motiv. Særligt sager vedrørende jødedom og islam har ofte også et racistisk element. Flere af sagerne vedrørende jødedom, der tillige har et racistisk motiv, er relateret til krigen mellem Israel og Hamas, hvor hadet både kan være rettet mod israelere og jøder.

Andre ofte forekommende kombinationer af hadmotiver er sager med flere racistiske motiver – særligt ses der en sammenhæng mellem had med baggrund i race/hudfarve og nationalitet/etnicitet. Dette kunne bl.a. indikere, at det racistiske had ofte er bredere og mindre specifikt end andre typer had. Et eksempel på sådanne hadforbrydelser er racistiske udtalelser, der både har baggrund i forurettedes tilhørsforhold til et land og forurettedes fysiske kendetegn.

Der ses også en række sager med mere end ét seksualitets- og kønsorienteret motiv. Had på området kan således bl.a. ses som udtryk for et bredere had rettet mod seksuelle minoriteter og kønsminoriteter.

I alle sager vedrørende handicap er der kun ét motiv.

Eksempler på hadforbrydelser vedrørende handicap

Trusler

Person råbte "sådan en som dig skal slet ikke være her" og "jeg skal nok slå dig ihjel", til en person med handicap.

Vold

Person blev chikaneret gennem flere år af samme person grundet sit handicap, hvorefter forurettede fik kastet indholdet af en guldspand i hovedet.

Eksempler på hadforbrydelser med flere hadmotiver

Hadefulde ytringer

Profil på mediet X havde udtrykt stærkt had til bl.a. kønsminoriteter og jøder.

Vold

Person blev tildelt en knytnæveslag i ansigtet, samtidig med at sigtede råbte homofobiske og racistiske ytringer, som "du er for bøsset til mig", "faggot" og "neger"

1.7 Typer af hadforbrydelser

Der er strafferetligt tre typer af hadforbrydelser: hadmotiveret kriminalitet, hadefulde ytringer/hadtale og racediskrimination/forskelsbehandling.

I det følgende beskrives omfanget af og udviklingen i de tre typer af hadforbrydelser. Udover nedenstående opgørelser over strafferetlige typer af hadforbrydelser indeholder opgørelsen også: 'hændelser, undersøgelser og administrative sager'. Dette er en gruppe af sager, som (endnu) ikke kan placeres inden for de tre typer hadforbrydelser. Det skyldes, at der på tidspunktet for registrering har været tvivl eller usikkerhed om det præcise gerningsindhold, eller hvilken straffebestemmelse sagen skulle kategoriseres under – og derfor er sagen blevet registreret som en hændelse, undersøgelse eller administrativ sag.

I tabel 2 fremgår antallet og udviklingen i sager indenfor: hadmotiveret kriminalitet, hadefulde ytringer/hadtale og racediskrimination/forskelsbehandling samt hændelser, undersøgelser og administrative sager. Derudover viser tabellen også de forskellige typer af hadmotiverede forbrydelser (såsom vold, hærværk mv.).

Tabel 2. Hadforbrydelser fordelt på typer af sager og kriminalitetstyper (2017-2023)*

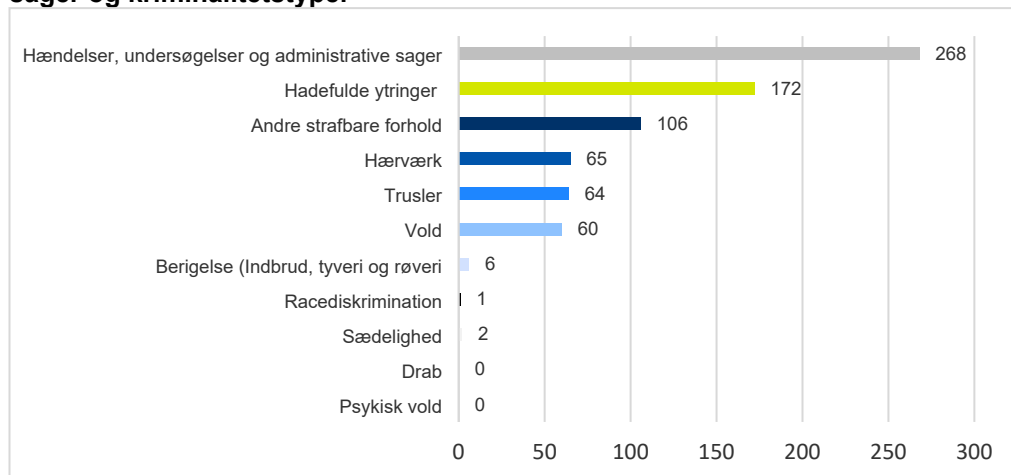
Typer af sager	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sager i alt	446	449	569	635	521	487	744
Hadefulde ytringer	48	68	100	122	112	100	172
Racediskrimination	3	0	0	1	1	2	1
Hadmotiveret kriminalitet:	177	150	177	186	190	238	303
- heraf vold	60	49	56	43	70	82	60
- heraf psykisk vold	0	0	0	1	0	1	0
- heraf hærværk	50	18	32	52	43	57	65
- heraf trusler	23	34	46	45	41	51	64
- heraf berigelse (indbrud, tyveri og røveri)	9	2	3	4	1	6	6
- heraf sædelighed	0	0	1	2	0	1	2
- heraf drab	0	0	0	0	0	0	0
- heraf andre strafbare forhold	35	47	39	39	35	40	106
Hændelser, undersøgelser og administrative sager¹⁸	218	231	292	326	218	147	268

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet. *Hadforbrydelser (2017-2022) og sager med en hadforbrydelsessøgenøgle (2023).

Figur 9 neden for viser fordelingen i 2023. Der er 268 hændelser, undersøgelser og administrative sager, 172 sager om hadefulde ytringer og endelig én sag vedrørende racediskrimination. Der er 303 straffesager med en søgenøgle, heraf er der fx 106 sager vedrørende andre strafbare forhold, 65 hærværkssager, 64 sager om trusler og 60 sager om vold.

¹⁸ Administrative sager indgik i perioden 2017-2021 i kategorien "Andre strafbare forhold". Fra og med 2022 indgår de administrative sager sammen med hændelser og undersøgelser. Derfor er antallet af disse sagstyper forskelligt fra de forrige årsrapporter. Sædelighedssager, sager vedrørende psykisk vold og racediskrimination indgik tidligere i kategorien "Andre strafbare forhold".

Figur 9. Antal sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i 2023 fordelt på typer af sager og kriminalitetstyper

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Hadefulde ytringer

Antallet af sager vedrørende hadefulde ytringer er steget med 72 % fra 100 sager i 2022 til 172 i 2023. Halvdelen af sagerne om hadefulde ytringer i 2023 har fundet sted på digitale medier. Stigningen kan muligvis skyldes, at flere anmelder hadefulde ytringer, der er sket på internettet.

Ud af de 172 sager om hadefulde ytringer har 91 sager (svarende til 53 %) et racistisk motiv. 55 sager om hadefulde ytringer i 2023 vedrører religion, hvilket svarer til 32 % af sagerne. I 2022 var der 24 sager vedrørende religion, og der er således fra 2022 til 2023 sket mere end en fordobling i antallet af sager om hadefulde ytringer, der er religiøst orienterede. 20 % af sagerne om hadefulde ytringer er seksualitets- og kønsorienterede, mens der i 1 % af sagerne er et motiv vedrørende handicap. Omkring 20 % af sagerne om hadefulde ytringer indeholder flere forskellige hadmotiver.

Vold

Vold er i denne rapport defineret som fysisk vold.

I 2023 er der 60 hadmotiverede voldssager, mens der i 2022 var 82 hadmotiverede voldssager. Faldet på 22 sager følger efter en stigning i voldssager med et hadmotiv fra 2020-2022. Voldssager udgør i 2023 8 % af alle sager med en hadforbrydelsessøgenøgle. Hadmotiverede voldssager finder typisk sted på offentligt tilgængelige steder som gader, parkeringspladser, ved stationer eller busstoppesteder og foregår ofte i aften- og nattetimerne. 55 % af voldssagerne har et racistisk motiv, 38 % er seksualitets- og kønsorienterede, 7 % vedrører religion, mens 2 % vedrører handicap.

Seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelsessager har med 15 % den største andel voldssager.

Hærværk

Hærværk omfatter i denne rapport hærværk og graffiti. I 2023 udgør hærværkssager cirka 9 % af alle sager med en hadforbrydelsessøgenøgle, og i 2022 udgjorde hadmotiverede hærværkssager 12 %. De typiske hadmotiverede hærværkssager omhandler hærværk og graffiti rettet mod personbiler, private ejendomme, offentlige bygninger samt kirker og gravpladser. Hærværket omfatter i flere tilfælde et hadsymbol som fx et hagekors. Flest hærværkssager vedrører religion, dernæst racisme, seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser og sidst handicap.

Andre strafbare forhold

Kategorien 'Andre strafbare forhold' dækker over flere kriminalitetstyper, som kan opdeles i fire overordnede kategorier: krænkelser eller fornærmelig tiltale mod en offentlig myndighed, herunder politiet, offentlig tilskyndelse til en forbrydelse/terrorisme, ærekrænkelser samt anden form for forhånelse, og endelig en resterende gruppe af sager, der typisk dækker over andre særlove.

I 2023 udgør andre strafbare forhold med 106 sager den største kategori af hadmotiveret kriminalitet.

Stort set alle sager om offentlig tilskyndelse til en forbrydelse/billigelse af terrorhandlinger er relateret til krigen mellem Israel og Hamas.

1.8 Gerningssteder

I tabel 3 ses fordelingen af de registrerede sager med en hadforbrydelsessøgenøgle på forskellige typer gerningssteder. Opgørelsen tager udgangspunkt i politiets registrering af gerningssted, som er grupperet i seks kategorier: "Offentligt tilgængelige steder", "Restaurant/beværtning/diskotek", "Privat bolig", "Arbejde/uddannelse", "Digitale medier" og "Øvrige/andet"¹⁹. Et antal hadforbrydelsessager indeholder ikke oplysninger om gerningsstedet, og de er derfor kategoriseret som "Ukendt".

¹⁹ På baggrund af politikredsens registreringer har Rigspolitiet kategoriseret gerningsstederne i disse seks overordnede kategorier.

Tabel 3. Hadforbrydelsessager fordelt på gerningsstedskategorier 2017-2023*

Gerningssted	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
I alt	446	449	569	635	521	487	744
Offentligt tilgængelige steder	174	193	236	272	285	237	287
Digitale medier	73	89	128	164	98	67	234
Arbejdsplads/uddannelsessted	25	31	27	18	17	23	38
Privat bolig	74	74	101	126	69	76	83
Restaurant/beværtning/diskotek	22	15	20	14	18	26	32
Øvrige/andet	53	30	45	28	33	45	56
Ukendt	25	17	12	13	1	13	14

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet. *Hadforbrydelsessager (2017-2022) og sager med en hadforbrydelsessøgenøgle (2023).

Det fremgår af tabel 3, at det hyppigst forekommende gerningssted i 2023 er et offentligt tilgængeligt sted, det næsthypigste sted er på digitale medier, og det tredje hyppigste sted er en privat bolig.

Hadforbrydelser på offentligt tilgængelige steder

Cirka 40 % af alle sager (287 sager) med en hadforbrydelsessøgenøgle blev i 2023 begået på et offentligt tilgængeligt sted som eksempelvis gader og torve, parkerings- og rastepladser samt stationer og i trafikken.

Den hyppigste kriminalitetstype på et offentligt tilgængeligt sted i 2023 er en hadefuld ytring (51 sager). Herudover vedrører sagerne bl.a. vold (46 sager), andre strafbare forhold (35 sager) og hærværk (32 sager).

Hadforbrydelser på digitale medier

Cirka 30 % af alle sager (234 sager) i 2023 har fundet sted på digitale medier²⁰. De fleste af disse sager vedrører religion dernæst racisme, seksualitets- og kønsorienterede hadforbrydelser og endelig sager relateret til handicap. 2023 er det år med markant flest sager på digitale medier i perioden 2017-2023.

De tre mest hyppige kriminalitetstyper begået på digitale medier er hadefulde ytringer (86 sager), andre strafbare forhold herunder offentlig tilskyndelse til en forbrydelse/billigelse af terrorhandlinger (44) og trusler (23).

Som det ses i tabel 4, fandt hovedparten af sagerne på digitale medier sted på sociale medier (cirka 70 %).

²⁰ Hadforbrydelser på digitale medier dækker over sager, hvor hadforbrydelsen er begået på hjemmesider, sociale medier samt via e-mail og beskedtjenester, herunder SMS. Hadforbrydelser, der er begået over telefonen, er registreret under "øvrige/andet".

Tabel 4. Antal og fordeling af hadforbrydelsessager på digitale medier 2017-2023*

Medie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
I alt	73	89	128	164	98	67	234
Sociale medier	65	83	100	88	42	40	165
- herfra Facebook	58	72	70	56	20	21	111
Hjemmesider	2	1	7	19	4	5	6
E-mail/SMS	5	4	19	57	52	14	48
Ukendt/andet	1	1	2	0	0	8	15

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet. *Hadforbrydelsessager (2017-2022) og sager med en hadforbrydelsessøgenøgle (2023).

Hadforbrydelser i privat bolig

11 % (83) af sagerne i 2023 blev begået i eller i umiddelbar nærhed af forurettedes, gerningspersonens eller en anden persons private bolig (fx på en altan eller i opgangen til en lejlighed). Det hyppigste motiv for hadforbrydelsessager begået i en privat bolig er religiøst orienteret, dernæst kommer racistisk motiv, seksualitets- og kønsorienteret motiv og motiv vedrørende handicap.

Hadforbrydelser på arbejdspladser og uddannelsessteder

38 sager fandt i 2023 sted på forurettedes arbejdsplads eller uddannelsessted. Over halvdelen af disse havde et racistisk motiv.

Hadforbrydelser på øvrige steder

Kategorien "Øvrige steder" omfatter primært gravpladser og religiøse institutioner samt offentlige institutioner (fx børneinstitutioner) og asylcentre. 56 af de registrerede sager i 2023 fandt sted på "øvrige steder". Én sag er eksempelvis foregået på et asyl- eller udrejsecenter, mens 15 sager fandt sted på en kirkegård, gravplads eller religiøs institution.

1.9 Ofre og formodede gerningspersoner

Dette afsnit baserer sig på personoplysninger fra 440 sager af de 744 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle fra 2023. De enkelte sager indeholder alene oplysninger om de involverede personers juridiske køn, statsborgerskab og alder. Derfor er det på baggrund af datamaterialet kun muligt at tegne et overordnet billede af, hvad der karakteriserer ofre samt formodede gerningspersoner i sager, der er markeret med en hadforbrydelsessøgenøgle.

Formodede gerningspersoner²¹

Der er i 2023 rejst sigtelse i 157 sager af de i alt 744 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle. Der er rejst i alt 171 sigtelser, idet der i otte af sagerne er rejst mere end en sigtelse. Der er rejst sigtelse mod 146 personer, og 16 af disse personer er sigtet for flere forhold²².

I 104 af de 157 sager, hvori der er rejst sigtelser, drejer sagen sig om hadmotiveret kriminalitet. De tre mest hyppige hadmotiverede kriminalitetstyper er hadmotiverede trusler (25 sager), hadmotiveret vold (25 sager) og endelig krænkelser og chikane mod en offentlig myndighed (20 sager)²³. I 53 af de 157 sager, hvori der er rejst sigtelser, drejer sagen sig om hadefulde ytringer (straffelovens § 266 b), som også er den kriminalitetstype, hvor der var flest registrerede sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i 2023 (se tabel 2). Der er ikke rejst sigtelser i sager vedrørende racediskrimination (Racediskriminationsloven).²⁴

117 af de 146 sigtede var mænd, mens 29 var kvinder. 126 ud af de 146 sigtede personer havde dansk statsborgerskab²⁵, mens de resterende 20 sigtede personer fordelte sig på 13 andre statsborgerskaber samt én statsløs.

Den yngste sigtede var 15 år, den ældste var 86 år, og gennemsnitsalderen var 39 år. De sigtedes gennemsnitsalder har i perioden i 2017-2022 været mellem 34 år og 42 år.

Ofre

Nedenstående opgørelser er baseret på oplysninger om 409 forurettede, der er kategoriseret som forurettet i 406 sager markeret med en hadforbrydelsessøgenøgle²⁶. Tilsammen har de 409 forurettede optrådt 458 gange på 406 sager, da der i nogle sager optræder flere forurettede på samme sag. 63 af de 409 forurettede er

²¹ Formodede gerningspersoner betegner personer, der er rejst sigtelse mod i en sag, der er påført en hadforbrydelsessøgenøgle.

²² Der kan sigtes for overtrædelse af straffelovens § 266 b, men da der ikke kan sigtes for en strafskærpende omstændighed, og dermed ikke for hadmotivet i sig selv, er de oplyste sigtelsestale udtryk for, at der er sket sigtelse for kriminaliteten, som fx vold eller hærværk, i sager, der er påført en hadforbrydelsessøgenøgle.

²³ Krænkelser og chikane mod offentlig myndighed er placeret under "Andre strafbare forhold" som kriminalitetstype (jf. tabel 2).

²⁴ Data vedrørende sigtelser er for 2023 opgjort tidligere end i foregående år. Det medfører, at der i forhold til foregående år vil være flere sager i 2023, som på opgørelsestidspunktet ikke er færdigefterforsket og tilstrækkeligt belyst til, at der kan rejses sigtelse i sagen.

²⁵ Det bemærkes, at opgørelsen både omfatter personer, der er tildelt dansk statsborgerskab ved fødslen og personer, der har fået tildelt dansk statsborgerskab senere i livet.

²⁶ Der er forskellige årsager til, at der ikke indgår oplysninger fra alle 744 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i denne opgørelse. Dels er der i et antal sager ikke angivet en forurettet, dels har det i et antal sager ikke været muligt at afgøre, om anmelderen i sagen er identisk med den forurettede.

virksomheder, og 346 er personer. Ud af disse 346 forurettede personer var 198 mænd og 130 kvinder. For 18 personers vedkommende var kønnet ikke oplyst i sagen²⁷.

242 ud af de 346 forurettede personer var danske statsborgere²⁸. De resterende 104 forurettede repræsenterede 43 forskellige nationaliteter eller var statsløse. Der er forskel på fordelingen af formodede gerningspersoners og forurettedes nationalitet, idet cirka 14 % af de formodede gerningspersoner ikke var danske statsborgere, mens det gjaldt for cirka 30 % af de forurettede.

Ligesom for de formodede gerningspersoner ses der et stort spænd i de forurettedes alder, idet den yngste forurettede var fire år og den ældste var 89 år. Gennemsnitsalderen for de forurettede var 35 år. Gennemsnitsalderen for forurettede har i perioden i 2017-2022 været mellem 33 år og 35 år.

²⁷ I sager hvor polititjenestemænd er forurettede er køn og alder ikke oplyst.

²⁸ Det bemærkes, at opgørelsen både omfatter personer, der er tildelt dansk statsborgerskab ved fødslen og personer, der har fået tildelt dansk statsborgerskab senere i livet.

Tema-analyse

1.10 Krigen mellem Israel og Hamas og dens betydning for hadforbrydelser i Danmark

Politiets fokus og indsats

Politiet har siden Hamas' terrorangreb 7. oktober 2023 haft øget fokus på den generelle sikkerhedssituation og på konkrete overtrædelser af lovgivningen fx i form af hadforbrydelser samt offentlig tilskyndelse til forbrydelse og billigelse af terrorhandling.

Behovet for at skabe tryghed og sikkerhed gav anledning til en øget politimæssig indsats. Der blev iværksat en målrettet indsats med henblik på at forebygge, forhindre og efterforske antisemitiske overgreb og forbrydelser samt sikre trygheden for jødiske borgere.

Den styrkede indsats i politikredsene omfatter:

1. Skærpet kontrol af registrering
2. Målrettet opfølgning på antisemitiske hændelser

Med henblik på at styrke indsatsen overfor antisemitiske hændelser, og for at skabe et korrekt datagrundlag til brug for et nationalt situationsbillede vedrørende antisemitiske hændelser, blev politikredsene pålagt at have særlig opmærksomhed på at registrere samtlige undersøgelser, hændelser og skarpe sager, hvor der vurderes at være et antisemitisk indhold. Dette gjaldt også for undersøgelser og hændelser, der ikke umiddelbart omfatter strafbare forhold.

Det nationale situationsbillede udarbejdes i Rigspolitiet og belyser omfanget af og udviklingen i antisemitiske hændelser.

Politikredsene skal, som led i den samlede indsats, prioritere målrettede opfølgninger på de enkelte antisemitiske hændelser i sager, hvor det vurderes, at der kan være et tryghedsskabende eller forebyggende potentiale.

Den tryghedsskabende indsats kan eksempelvis bestå i en opfølgende samtale med anmelder/forurettede (tryghedsopfølgning), mens den forebyggende indsats

eksempelvis kan rette sig mod mindreårige, der ikke kan strafforfølges i det strafferetlige system, men hvor der som opfølgning på hændelsen kan afholdes en bekymringssamtale.

Som en del af den styrkede indsats er Rigspolitiet i tæt dialog med Det Jødiske Samfund med henblik på at opnå større overensstemmelse mellem politiets registreringer af antisemitiske hændelser og AKVAH's opgørelser.

Sager relateret til krigen mellem Israel og Hamas

I tiden efter angrebet 7. oktober 2023 blev der registreret en stigning i antallet af antisemitiske hændelser både i Danmark og i andre lande.

Terrorangrebet og den efterfølgende krig var en såkaldt 'trigger event' (King & Sutton, 2013). 'Trigger events' refererer til begivenheder (ofte voldsomme), som efterfølgende via forskellige processer udløser en række hadforbrydelser og hændelser. Begivenheder som udbruddet af COVID-19-pandemien og Ruslands invasion af Ukraine har eksempelvis betydet, at man i Danmark har set, at en specifik begivenhed har udløst hadforbrydelser (Rigspolitiet, 2021, 2023, 2024). Derudover er der internationalt tidligere set stigninger i hadforbrydelser efter terrorangreb. I USA steg antallet af hadforbrydelser mod muslimer og arabere drastisk i ugerne umiddelbart efter terrorangrebet på World Trade Center (King & Sutton 2013).

Med henblik på at belyse omfanget og karakteren af sager, der er relateret til krigen mellem Israel og Hamas, har Rigspolitiet gennemført en analyse af alle sager med en hadforbrydelsessøgenøgle i perioden 7. oktober 2023 til den 31. december 2023.

Til brug for analysen har Rigspolitiet kodet alle registrerede sager i perioden 7. oktober 2023 til 31. december 2023 i forhold til, hvorvidt de vurderes at være relateret til krigen mellem Israel og Hamas, samt hvorvidt sagerne er vendt mod *jøder og israelere* eller mod *palæstinensere og muslimer*. Kodningen har taget udgangspunkt i, om der i sagsoplysningerne er indikationer på, at sagen er relateret til krigen. Denne fremgangsmåde er valgt, idet ikke alle antisemitiske sager i perioden 7. oktober 2023 til 31. december 2023 nødvendigvis er relateret til krigen mellem Israel og Hamas. Der er stadig grupper og personer, som genererer antisemitiske hadforbrydelser – fx i relation til årsdagen for Krystalnatten (der fandt sted den 9. november 1938 i Tyskland). Tilsvarende er der sager med en hadforbrydelsessøgenøgle, som er relaterede til krigen, men som ikke er antisemitiske. Der er således hadforbrydelser mod israelere, der er registreret som "Nationalitet/etnicitet", idet gerningsindholdet angår nationalitet frem for religion. Der er også i perioden siden 7. oktober 2023 forekommet hadforbrydelser mod palæstinensere og muslimer, der er relateret til krigen mellem Israel og Hamas. Disse sager vil eksempelvis være registreret som angående "Nationalitet/etnicitet" og "Islam".

Der kan være sager, som er relateret til krigen, men hvor det ikke fremgår af sagsoplysningerne.

Eksempler på sager relateret til krigen mellem Israel og Hamas vendt mod jøder og israelere

Hadefulde ytringer

På socialt medie skriver person: "Zionister skal bare dø", "I burde smage straffen selv jøder Svin". Til kommentaren: Hitler burde have gasset resten af jer" svarer han: "Lige præcis mine ord... små svin de er".

Som kommentar til en artikel på et socialt medie skriver en person: "Fuck den Lille klamme jøde han sidder og tuder på TV, den lille hund, Hitler skulle have dræbt alle jøder under 2. verdenskrig. De er klamme folk. Bare se hvordan de er fordrevet fra land til land. I hele verden".

Hærværk

I to elevatorer på togstation var der med lyserød maling skrevet: "Hamas, fuck Israel" og "alle jøder must die, free Gaza, free Palestine, fuck jer".

Trusler

9-årig og to jævnaldrende venner var blevet opsøgt på skolen af en elev fra 8. klasse, som til den 9-årige havde sagt "Jeg dræber alle fra Israel".

Analysen identificerede i alt 113 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle, som er relateret til krigen mellem Israel og Hamas i perioden fra 7. oktober til 31. december 2023. Det vil sige, at mindst 15 % af alle sager i 2023 relaterer sig til krigen mellem Israel og Hamas.

I nedenstående analyser tages der udgangspunkt i disse 113 sager.

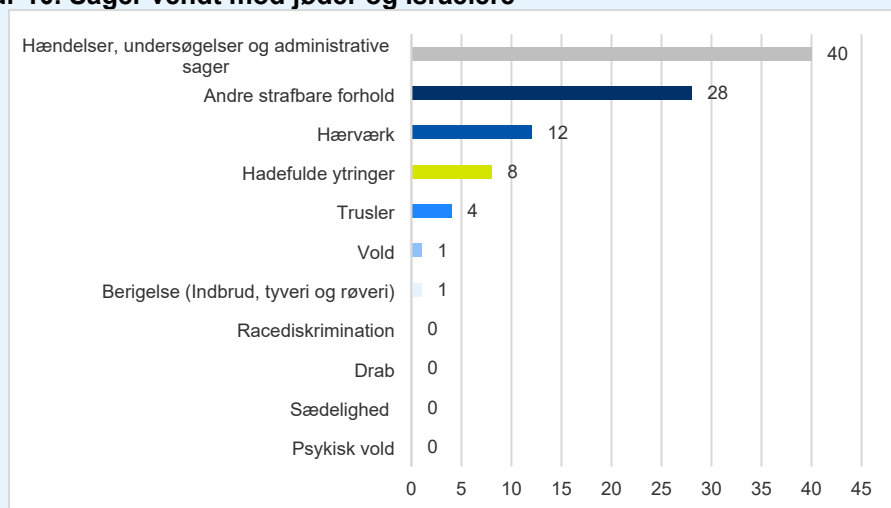
Sager vendt mod jøder og israelere

Ud af de 113 sager er der i alt 94 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle, som enten er antisemitiske eller racistiske (vendt mod israelere), og som er relateret til krigen mellem Israel og Hamas i perioden fra 7. oktober til 31. december 2023.

Flertallet af sagerne har et antisemitisk indhold, mens en mindre andel er vendt mod israelere. En del af sagerne omhandler støtte til Hamas eller opfordring til jihad.

Som det fremgår af figur 10 nedenfor, er 54 ud af de 94 sager straffesager. De 54 straffesager omfatter otte hadefulde ytringer, 12 tilfælde af hærværk, fire trusler, samt 28 sager vedrørende andre strafbare forhold, herunder flere tilfælde af offentlig tilskyndelse til forbrydelse. Et eksempel på sidstnævnte kan fx være, at en person på et socialt medie ytrer: "At slå uskyldige israelske borgere ihjel er faktisk den eneste måde at bekæmpe den israelske zionistiske regering". Herudover omfatter straffesagerne berigelse og vold. De resterende 40 sager er hændelser, undersøgelser og administrative sager.

Figur 10. Sager vendt mod jøder og israelere

Antal sager relateret til krigen mellem Israel og Hamas i perioden 7. oktober til 31. december 2023 fordelt på sagstype. Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

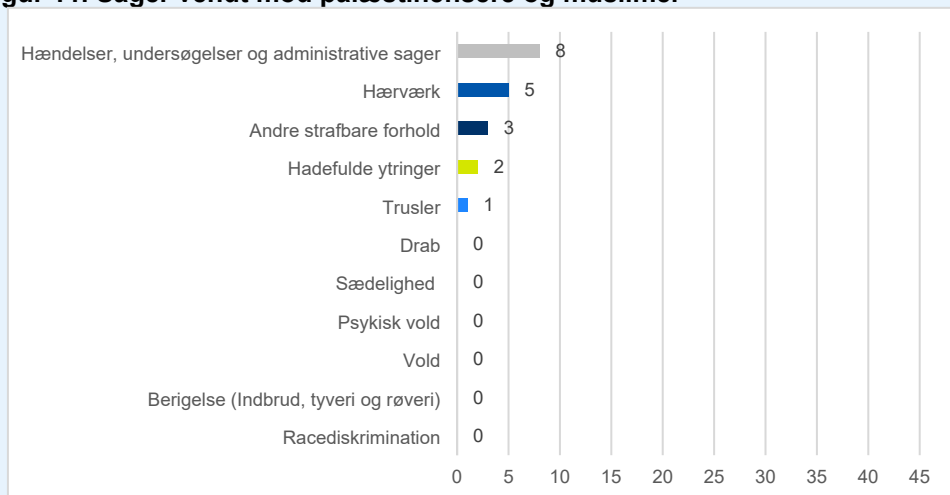
Sager vendt mod palæstinensere og muslimer

Der er i perioden fra 7. oktober til 31. december 2023 registreret 19 sager med en hadforbrydelsessøgenøgle vendt mod palæstinensere og muslimer, hvor det er vurderet, at sagen er relateret til krigen mellem Israel og Hamas.

Størstedelen af sagerne er racistisk motiverede, herunder sager vendt mod palæstinensere, mens en mindre del af sagerne er religiøst orienterede, idet de er rettet mod muslimer.

Som det fremgår af figur 11 nedenfor, fordeler de 19 sager sig mellem 11 straffesager og 8 hændelser, undersøgelser og administrative sager. Fem af straffesagerne vedrører hærværk, to vedrører hadefulde ytringer, to vedrører offentlig tilskyndelse til forbrydelse, mens en vedrører æreskrænkelser, og en vedrører en trussel.

Figur 11. Sager vendt mod palæstinensere og muslimer

Antal sager relateret til krigen mellem Israel og Hamas i perioden 7. oktober til 31. december 2023 fordelt på sagstype. Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Eksempler på sager relateret til krigen mellem Israel og Hamas vendt mod muslimer og palæstinensere

Hadefulde ytringer

På socialt medie skriver person: "Hjem med lortet så de kan blive udraderet som resten af Palæstina bliver nu."

Person havde hængt det palæstinensiske flag op i sit vindue. Ukendt gerningsmand havde kastet æg imod vinduet og råbt "terrorist".

"Hamas skal udryddes, sammen med muslimer, islam, jihad og kvinder der undertrykkes af en sindssyg tilgang til religion".

Hærværk

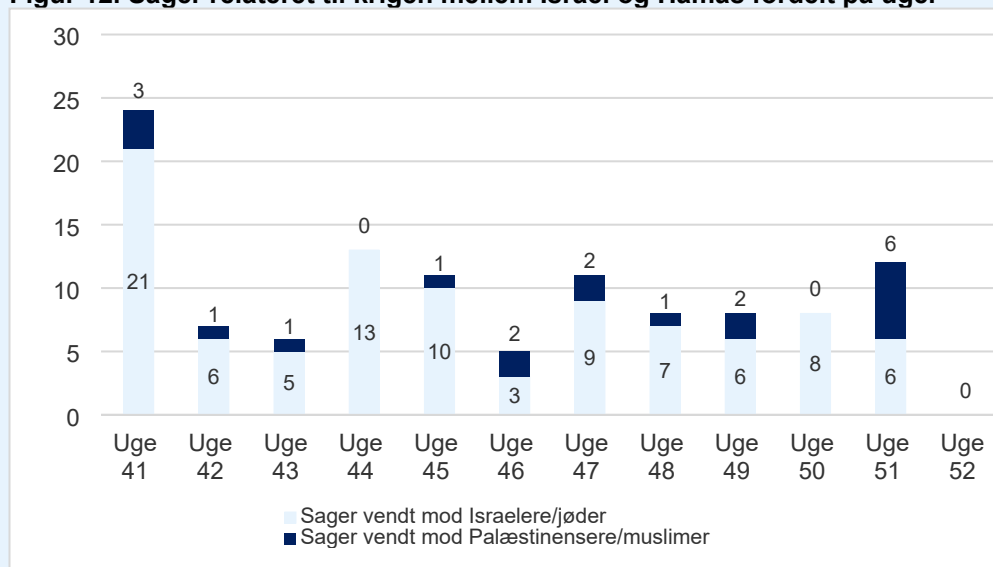
Håndskrevne skilte på hegn med angivelse af antallet af dræbte børn og bombede hospitaler i Gaza var blevet overmalet med spraymaling og palæstinensiske flag hevet ned.

Tidmæssig udvikling i sager relateret til krigen mellem Israel og Hamas

Som det ses af figur 12 nedenfor, blev 24 af sagerne anmeldt i uge 41 umiddelbart efter terrorangrebet 7. oktober 2023 i uge 40. 17 af disse sager vedrører hyldest og opbakning til Hamas' terrorangreb. Efter uge 41 faldt antallet af sager markant. Antallet af sager har siden ligget mellem fem og 13 om ugen, med undtagelse af uge 52, hvor der ikke blev registreret nogen sager.

hadforbrydelses området

Figur 12. Sager relateret til krigen mellem Israel og Hamas fordelt på uger

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Antallet af antisemitiske sager med en hadforbrydelsessøgenøgle har været højere efter Hamas' terrorangreb den 7. oktober 2023. En del af stigningen i registrerede sager kan tilskrives en øget anmeldelsestilbøjelighed og et skærpet fokus på registrering i politiet.

Styrket datakvalitetssikring på hadforbrydelsesområdet

Med henblik på at understøtte det lokale råderum og ansvar for politikredsene overgik kvalitetssikringen af data på hadforbrydelsesområdet i 2023 fra Rigspolitiet til politikredsene.

For at sikre den nødvendige datakvalitet udviklede Rigspolitiet i 2023 et redskab til brug for politikredsenes datakvalitetssikring og opdaterede registreringsvejledningen på området (Rigspolitiet 2023a).

Rigspolitiet har løbende dialog med politikredsene vedrørende registrering og kvalitetssikring af sager. I efteråret 2023 afholdt Rigspolitiet en række workshops om datakvalitetssikring for politikredsene.

Efter- og videreuddannelse

Politiet har fortsat fokus på at sikre, at medarbejderne i politikredsene har de rette kompetencer til at håndtere hadforbrydelser professionelt og korrekt.

På Politiskolens basisuddannelse undervises i politiets registrering og behandling af hadforbrydelser. Det er også et led i politiets uddannelse, at der skal være særlig opmærksomhed på, at forurettede for hadforbrydelser kan befinde sig i en sårbar situation. Det betyder bl.a., at der kan være behov for at udvise særlige diskretionshensyn.

Politiskolen udbyder herudover et efter- og videreuddannelses tilbud i håndtering af hadforbrydelser til alle politikredse. Efter- og videreuddannelse på hadforbrydelsesområdet blev styrket, da den med virkning fra 2022 blev udvidet fra et én-dags kursus til et to-dagskursus. Uddannelsen har til formål at give deltagerne mere detaljeret viden om hadforbrydelser, kendskab til lovgivningen på området og viden om, hvordan hadforbrydelser bedst muligt efterforskes og belyses. På uddannelsen er der desuden fokus på oplæg og undervisning fra forskellige interesse- og civilsamfundsorganisationer, hvilket giver deltagerne forståelse for, hvordan det er at tilhøre en udsat minoritetsgruppe, samt hvordan anmeldelsessituationen og mødet med politiet kan opleves, når man har været udsat for en hadforbrydelse. I 2023 blev efter- og videreuddannelsen afviklet i maj og november.

Dialog med interessenter på hadforbrydelsesområdet

Rigspolitiet har dialog med en række centrale interessenter på hadforbrydelsesområdet, herunder Institut for Menneskerettigheder, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner (LGBT+ Danmark), Muslimernes Fællesråd, Det Jødiske Samfund i Danmark og Danske Handicaporganisationer.

Formålet er at have et tæt og løbende samarbejde, så politiet kan udveksle erfaringer med interessenterne. Møderne giver også Rigspolitiet muligheden for at få et nærmere indblik i, hvordan hadforbrydelsesområdet opleves og udvikler sig. Siden oktober 2023 har der været hyppigere kontakt med Det Jødiske Samfund i Danmark.

Herudover mødes Rigspolitiet med jævne mellemrum med andre myndigheder og interesseorganisationer. Møderne sker på initiativ fra såvel Rigspolitiet som mødepartnere, som ønsker at gå i dialog med politiet om hadforbrydelsesområdet.

Derudover indgår politikredsene efter behov i dialog med lokale organisationer og foreninger om lokale problemstillinger eller om specifikke begivenheder eller arrangementer – fx ved "Pride"-arrangementer eller særlige mærkedage.

Deltagelse i internationale netværk

Politiet deltager i internationale netværk og fora vedrørende hadforbrydelser.

Aktuelt deltager politiet i en række møder på hadforbrydelsesområdet i arbejdsgruppe vedrørende indsamling og registrering af data, arbejdsgruppe vedrørende forebyggelse og bekæmpelse samt arbejdsgruppe vedrørende støtte til ofre for hadforbrydelser²⁹. Møderne er som tidligere år organiseret af EU's Fundamental Rights Agency (FRA). Arbejdsgrupperne består af repræsentanter fra alle medlemslande i EU.

Herudover deltager Rigspolitiet i et mødeforum under EU-Kommissionen vedrørende bekæmpelse af hadtale og hadforbrydelser³⁰. På møderne er der mulighed for, at medlemslandene kan diskutere og udveksle erfaringer inden for hadforbrydelsesområdet.

Rigspolitiet er nationalt kontaktpunkt for OSCE's³¹ Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR), når det gælder forbedringen af forholdene for ofre for hadforbrydelser i hele OSCE-regionen. Rigspolitiet har i denne funktion bl.a. deltaget i ODIHR-konferencer om hadforbrydelser og bidrager herudover løbende med status på hadforbrydelsesområdet samt opgørelser over forekomsten af hadmotiveret kriminalitet i Danmark til ODIHR's årlige opgørelser på hadforbrydelsesområdet. I november 2023 deltog repræsentanter for Rigspolitiet i det årlige møde for nationale kontaktpersoner på hadforbrydelsesområdet.

Tabel 5. Antal sager med en hadforbrydelsessøgenøgle fordelt på motivgrupper og sagskategori i 2023

Kriminalitetstype	Racistisk				Racistisk & Religiøs	Religiøs				Religiøs & LGBTI+	LGBTI+				LGBTI+ & Racistisk		Handicap	
	Race/ hudfarve	Nationalitet/ etnicitet	Øvrige racistisk motiveret	Racistisk (flere motiver)	Racistisk & Religiøs	Islam	Jødedom	Kristendom	Øvrige trossamfund	Religiøs (flere motiver)	Religiøs & LGBTI+	Homo-seksualitet	Transkøn/ Interkøn	LGBTI+ i øvrigt	LGBTI+ (flere motiver)	LGBTI+ & Racistisk	Handicap	Total
Hadefulde ytringer	37	24	11	10	9	29	14	1	1	0	1	5	5	7	17	0	1	172
Racediskrimination	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Hadmotiveret kriminalitet:	49	37	21	10	11	24	65	8	2	1	0	39	7	9	14	2	4	303
- Vold	20	10	1	1	0	4	0	0	0	0	0	12	3	1	6	1	1	60
- Psykisk vold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Hærværk	3	8	9	0	2	4	27	2	1	0	0	6	0	2	0	0	1	65
- Trusler	6	8	6	3	2	6	3	6	1	0	0	9	3	4	5	1	1	64
- Berigelse (indbrud, tyveri og røveri)	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	6
- Sædelighed	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
- Drab	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Andre strafbare forhold	18	10	5	6	7	10	33	0	0	1	0	10	1	1	2	0	0	106
Hændelser, undersøgelser og administrative sager	38	25	23	4	15	31	70	5	5	4	2	12	14	12	5	1	2	268
Total	124	86	55	24	36	84	149	14	8	5	3	56	26	28	36	3	7	744

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

²⁹ Arbejdsgrupperne: *Working groups on hate crime reporting and data collection, hate crime training and hate crime victims support.*

³⁰ Mødeforum: *High Level Group on combating hate speech and hate crime*, der er en videreførsel af *High Level Group on combating Racism, Xenophobia and other forms of intolerance.*

³¹ Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa.

Chakraborti, N. (2015). Re-Thinking Hate Crime: Fresh Challenges for Policy and Practice. *Journal of Interpersonal Violence*, 30(10), 1738–1754.

Det Jødiske Samfund i Danmark (2024). Rapport om antisemitiske hændelser i Danmark 2023 ([Det Jødiske Samfund i Danmarks Rapport om antisemitiske hændelser i Danmark 2023](#)) (hentet 19.3.2024).

Hall, N. (2013). *Hate crime*. Taylor & Francis. London; New York.

Hansen, M. S. & Sara Gro Vagtholm (2021). Overblik: Sådan ser det religiøse Danmark ud. Kristeligt Dagblad. "[Sådan ser det religiøse Danmark ud](#)" fra Kristeligt Dagblad (hentet d. 14.03.2024)

King, R. D. & Sutton, G. M. (2013). High Times for Hate Crimes: Explaining the Temporal Clustering of Hate Motivated Offending. *Criminology*, 51(4), 871-894.

Pedersen, M. L., & Balvig, F. (2023). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2022*. Justitsministeriet.

Politiet (2023). [Politiets rapporter om hadforbrydelser](#)

Rigsadvokaten (2023). Afsnittet om hadforbrydelser, Anklagemyndighedens vidensdatabase version 10. august 2023 ([Afsnit om hadforbrydelser fra Anklagemyndighedens vidensdatabase version 10. august 2023](#)) (hentet d. 24.10.2023).

Rigspolitiet (2021): *Hadforbrydelser i 2020*. Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser. Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2023a): *Rigspolitiets vejledning om registrering af hadforbrydelser*. Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2023b): *Hadforbrydelser i 2021*. Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser. Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2024): *Hadforbrydelser i 2022*. Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser. Rigspolitiet.

Schweppe, J. (2021). What is a hate crime? *Cogent Social Sciences*, 7(1).

Vergani, M., Perry, B., Freilich, J., Chermak, S., Scrivens, R., Link, R., Kleinsman, D., Betts, J., & Iqbal, M. (2024). Mapping the scientific knowledge and approaches to defining and measuring hate crime, hate speech, and hate incidents: A systematic review. *Campbell Systematic Reviews*, 20(2).

RIGSPOLITIET
CENTER FOR
POLITIFAGLIG
STYRING

Polititorvet 14,
1780 København V

Telefon: 33 14 88 88

Email: politi@politi.dk
Web: politi.dk